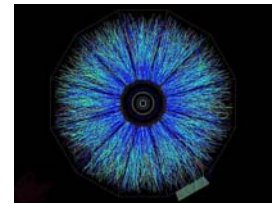
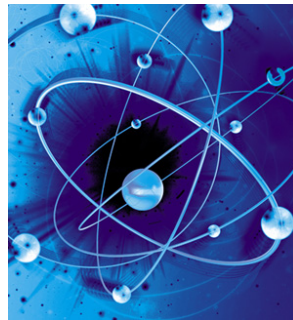
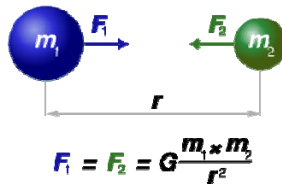

Glossary

High School Level

Physics Glossary

English / Karen

Translation of Physics terms based on the Coursework for Physics Grades 9 to 12.

Word-for-word glossaries are used for testing accommodations for ELL/LEP students

THE STATE EDUCATION DEPARTMENT / THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK / ALBANY, NY 12234

P-16

Office of Elementary, Middle, Secondary and Continuing Education and Office of Higher Education
Office of Bilingual Education and Foreign Language Studies

<http://www.emsc.nysed.gov/biling/>

THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK
Regents of the University

BETTY A. ROSA, <i>Chancellor</i> , B.A., M.S. in Ed., M.S. in Ed., M.Ed., Ed.D.	Bronx
T. ANDREW BROWN, <i>Vice Chancellor</i> , B.A., J.D.	Syracuse
NAN EILEEN MEAD, B.A.	Manhattan
JOSEPHINE VICTORIA FINN, B.A., J.D.	Albany
BEVERLY L. OUDERKIRK, B.S., M.S.	Saratoga
ELIZABETH S. HAKANSON	Onondaga
CATHERINE COLLINS, B.S., M.S., Ph.D.	West New York
JAMES R. TALLON, R., B.A., M.A.	Binghamton
ROGER TILLES, B.A., J.D.	Great Neck
JUDITH JOHNSON, B.A., M.A., Ed.D.	Mid-Hudson
LUIS O. REYES, B.A., M.A., Ph.D.	New York
LESTER W. YOUNG, JR., B.S., M.S., Ed. D.	Oakland Gardens
CHRISTINE D. CEA, B.A., M.A., Ph.D.	Staten Island
WADE S. NORWOOD, B.A.	Rochester
JUDITH CHIN, B.S., M.S., ...	Queens
KATHLEEN M. CASHIN, B.S., M.S., Ed.D.	Brooklyn
JAMES E. COTTRELL, B.S., M.D.	New York

Commissioner of Education

President of The University of the State of New York

MARY ELLEN ELIA

Executive Deputy Commissioner

ELIZABETH BERLIN

The State Education Department does not discriminate on the basis of age, color, religion, creed, disability, marital status, veteran status, national origin, race, gender, genetic predisposition or carrier status, or sexual orientation in its educational programs, services and activities. Portions of this publication can be made available in a variety of formats, including Braille, large print or audio tape, upon request. Inquiries concerning this policy of nondiscrimination should be directed to the Department's Office for Diversity, Ethics, and Access, Room 530, Education Building, Albany, NY 12234. Requests for additional copies of this publication may be made by contacting the Publications Sales Desk, Room 319, Education Building, Albany, NY 12234.

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
A	A
aberration	တၢ်အယၢ်လဲၤကပၣ်လၢ တၢ်ပညိၣ်ဒိဖျိတၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စး လၢလၢနါ (မ့) မဲၣ်ထဲကလၢ, သးတဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စး
ability	တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်
absence	တၢ်တအိၣ်ဘၣ်
absolute scale	တၢ်ထီၣ်(စက့)လၢအလၢအပှဲၤ
absolute zero	တၢ်ကီၢ်တၢ်ခုၣ်အနီၣ်ဝံၢ်လၢ အပၣ်ဖျါတၢ်အခုၣ်ကတၢ်
absorption	တၢ်စူၢ်သံး
absorption spectrum	တၢ်စူၢ်သံးတၢ်ကပီၤအိၣ်ဒီးအလွဲၣ်အကလုၣ်ကလုၣ်အတၢ်တိၤဖျါ
accelerate	မၤချွထီၣ်
acceleration	တၢ်မၤချွထီၣ်
acceleration of gravity	တၢ်မၤချွထီၣ်လၢ တီၣ်ခိၣ်အတၢ်ထူး
accentuate	မၤအိၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်, မၤအိၣ်သးပှၤကသ့ၣ်ညါအိၣ်အဂီၢ်
accompany	လဲၤယုၣ်
accomplish	မၤဝံၢ်မၤကဲ, မၤလၢမၤပှဲၤ
accordance	တၢ်ယုၣ်လိၣ်သး, တၢ်လီၤပလိၣ်လိၣ်အသး
account	အဝုၣ်အကျိၤ, စုစရီၤ
accumulate	ပၣ်ဖျိၣ်
accuracy	တၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး
accurate	လီၤတၢ်လီၤဆဲး
achieve	မၤန့ၢ်, မၤဝံၢ်
acoustics	ဒးတဖျါအက့ၢ်အဂီၢ်လၢ အဒူးကထီၣ်တၢ်သိၣ်လၢအမုၢ်ဖဲပှၤဒုတၢ်အဆၢကတီၢ်
action	တၢ်နဲၣ်ဒိ, တၢ်မၤ
activity	တၢ်ဟူးတၢ်ဝဲၤ, တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ
actual	နီၣ်နီၣ်, လၢအမုၢ်ဝဲနီၣ်နီၣ်
addition	တၢ်ပၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်, တၢ်မၤအါထီၣ်
adhesive	လၢအစဲး, လၢအပံၣ်
adjacent	လၢတၢ်လီၢ်လၢအဘူး
advantage	တၢ်ဘၣ်ဘျး
aerodynamics	စဲအုၣ်အတၢ်ကုၣ်သ့ဘၣ်သးဒီး တၢ်တမံၤမံၤ အတၢ်လဲၤဒိဖျိကလံၤ
air pollution	ကလံၤတကဆ့ကဆ့
air resistance	တၢ်တြီၤဆၢကလံၤ
air track	ကလံၤကျဲအကျိၤ
aircraft	ကဘီယူၤ
airfoil	တၢ်မၤဘၣ်အၢကလံၤ
airplane	ကဘီယူၤ
alcohol	သံး, သးစီထံ
algebra	တၢ်ဝံၢ်တၢ်ဒူးလၢလံၣ်မိၢ်ပှၤအလံၣ်မဲၣ်ဖျါ
allow	ဟ့ၣ်အခွဲး, ပျဲ
alternating current generator	စဲးလၢအဒူးလိၣ်ထီၣ်ဖးထီၣ်လီမ့ၣ်အကျိၤလၢအမၤလဲၤလိၣ်အသးယၢ်ဒိယၢ်ဒိ
altimeter	စဲးတမံၤလၢအပၣ်ဖျါတၢ်အထီၣ်ထီ
aluminum	အလူၣ်မံၣ်နံၣ်ယၢ်
amber	အဘီပှၤ, လၢအိၣ်ဘီ
ammeter	တၢ်ထီၣ်ဒူးလီမ့ၣ်အတၢ်လဲၤဝံၢ်ဘါ လၢအယူၣ်နးလၢ အထီၣ်လီမ့ၣ်အကျိၤ
ampere	အဲ(မ်)ဖံၢ်ယၢ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
amplitude	၁. နှစ်ရံအဖျားအတက်ဟူးဝဲဆူစုစုစုထွဲ ၂. တ်အါအါဂီဂီဂီ
analogy	တ်လီဂင်လိင်အသးလာတင်တမံမဲထဲတမဲမိမိ
analysis	တင်ပဲထံနီဖး
analyze	ပဲထံနီဖး
antinodal line	တီဘျာလာအပပ်ဖျါ လပီတဖျာဒီးတဖျာဒ်အကဆူးအတင်ယံကတင်
anemoscope	စဲးလာပကွံ ကလံလဲတင်အချသု
aneroid	တင်ထိုင်ကလံအတင်ဆိုင်တံ ဒီဖျိတင်တီလီလဲ တလါလဲ ကလံထူးထိုင်ကွံအဖီခိန်
aneroid barometer	ဘရီမံထိုင်လဲ အထိုင်ကလံအတင်ဆိုင်တံ ဒီဖျိတင်တီလီလဲ တလါလဲ ကလံထူးထိုင်ကွံအဖီခိန်
angle	(အ)နာန်, အသနာန်
ant.; antenna	အဲထနာန်, တင်အဘိခံဘိလဲ (တင်, သဒိုင်) အခိန်လဲ သုညါနပင်တင်သု
antinode	လပီတဖျာဒ်ဒီတဖျာဒ်အကဆူးအတင်ယံကတင်
antiparticle	အသးအကပ်လဲအတင်ယာအိုင်ဒ်သီးသီးဘန်ဆန် တင်ဂံတင်ဘါအနုင်တင်သီး
apparent	လဲအအိုင်ဖျါဝဲ
appendix	ပုံဖးဒု, တင်ပိင်ထွဲ
applied force	တင်ပတဲထိုင်တင်မဲဆူန်
approach	သူးဘူးသး, ဘူးထိုင်
aquarium	တင်လီလဲအပပ်ညှပ်တဖန်ဒ်သီးပုကကွံကီကွံဒီးအီအဂီ
arbitrary	လဲအမဲတင်ဖဲအလဲလဲအမဲ
arc	ကွီတူင်
archer	ပုလဲအခးချန်, တင်ခးချန်
Archimedes' principle	အင်ခဲမဲတဲ အတင်သိုင်တင်သီ
architect	ပုသုတုထိုင်ဘိုထိုင်တင်
area	တင်အခိန်အလဲ, အရယင်, လီကဝီ
argon	အင်ကီ (ဂပ်သဝဲလဲအဟူးဝဲတသုတမံ)
Aristotle	အရူး(စ်)တီတဲဒ်(လဲ)
armature	တင်အကွီလဲအအိုင်လဲ တင်နမိန်/လီမုန်မိင်ထိုင်အပူ
arrow	ပျင်
arrangement	တင်ရဲလဲလဲကျဲလဲ
artificial	လဲအဘန်တင်တုအီလဲ ပုကညီ
artificial radioactivity	ကွဲလဲလဲအတင်ဟူးတင်ဝဲ ဘန်တင်မဲအီလဲ ပုကညီ
artillery	မျိုင်ဖးခိန်
aspect	အတင်အိုင်ဖျါ, တင်ထံ
assemble	အိုင်ဖိုင်, ပပ်ဖိုင်, ထာဖိုင်ဝပ်ဖိုင်
assume	နပ်တင်လဲအသး, ဆိကမိန်ပပ်တင်လဲအသး
assumption	တင်နပ်တင်လဲအသး, တင်ဆိကမိန်ပပ်တင်လဲအသး
astronomer	ပုသုမူကပိင်ပီညါ
astronomical	ဘန်ယးဒီးမူကပိင်ပီညါ
astronomy	မူကပိင်ပီညါ
athlete	ပုလီင်ကွဲဖဲ, ပုလဲအလီင်ကွဲတင်ယုင်တင်စံ
atmosphere	ကလံကထာ, ကလံလဲအအိုင်ဝဲတရဲဟိုင်ခိန်
atmospheric	ဘန်ယးလဲ ကလံကထာ
atom	တင်မိင်ပုအဆဲးကတင်
atomic energy	ဂံသဟိုင်ဘန်ယးဒီးတင်မိင်ပုအဆဲးကတင်
atomic mass unit	တင်မိင်ပုအဆဲးကတင်အမး(စ်)ယူနး
atomic number	နီဂံဘန်ယးဒီးတင်မိင်ပုအဆဲးကတင်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
attach	ဗူးစဲဘူး, ဘူးစဲ
attain	တင်မၤန့ၢ်
attract	ထူးန့ၢ်ပှၤသး, ရဲၢ်န့ၢ်တၢ်
attraction	တၢ်ထူးန့ၢ်ပှၤသး
attractive	ကဲထီၣ်တၢ်ထူးန့ၢ်ပှၤသး
audience	ပှၤကမ့ၢ်လၢ အဒိကန့ၣ်တၢ်
auditorium	ပှၤကမ့ၢ်အိၣ်အလီၢ်
auditory	ဘၣ်ယးလၢတၢ်န့ၢ်ဟူ
aurora	တၢ်ကပီၤကျိၤတဖၣ်လၢအအိၣ်ဖျါလၢ ကလံၤစိးဒီးကလံၤထံးဟီၣ်ခိၣ်ဝဲဒ်အစိးန့ၢ်တဖၣ် ဖဲမုၢ်န့ၢ်အဆၢကတီၢ်
aurora borealis	တၢ်ကပီၤတဖၣ်လၢကလံၤထံးတခီ
automobile	သိလုၣ်
average	တၢ်ထီၣ်ယူ
average speed	တၢ်ထီၣ်ယူတၢ်လဲၤအချ
average velocity	တၢ်ထီၣ်ယူတၢ်အချ
axis	ကျိၣ်
axle	ပၣ်ဘိ, ဝၣ်ရိ
B	B
back - EMF	အလီၢ်ခဲ - လီမုၢ်ဟူးဂဲၤအဂံၢ်ဘါ
baffle	မၤသဘံၣ်ဘျီတံၣ်မုၢ်တံၣ်တံၣ်တၢ်
balance	၁. စီၤပိၢ်, စီၤယွဲၤ, ၂. စ့စရိအပူၤစ့အိၣ်တုၢ်
barometer	ဘၣ်ရိၣ်မၣ်ထၢၣ် (တၢ်ထီၣ်ကလံၤအတၢ်ဆိၣ်သန့းပိးလီ)
barrel	၁. ကျိပီ ၂. ထံဒၢဖးဒိၣ်
barrier	တၢ်လၢအကြိယၣ်တၢ်, တၢ်အဒူလၢအကြိတံၣ်တံၣ်တၢ်
baryon	တၢ်အမိၢ်ပှၢ်တံၣ်လၢအယၢ
base level	တၢ်အခဲဒးအလီၢ်, တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲလၢအသ့ၣ်ထီၣ်အိၣ်ဒ် သူးအလီၢ်အကျဲ
basic equation	တၢ်ပှၤသိးထံးသိးအိၣ်ထံး
basin	သလၢ, တၢ်ပူၤတၢ်လီၢ်လၢပဘျီထံ
basis	တၢ်အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိ
batter	ကလဲး, ကိၣ်ကမ့ၢ်အထံပံၣ်ပံၣ်လၢပတုၣ်ကိၣ်အဂီၢ်
battery	လီၤဆၣ်ဒၢ, လီၤအုၣ်
bead (ex., optic bead)	ဖဲဖျၢၣ်, ဖဲသၣ်ဖျၢၣ်
beaker	ပံၤကၢၣ်ခွး
beam balance	တၢ်ဆဲးကပြုၢ်ထီၣ်အတၢ်ခိးသိးလိၣ်သး
beat	၁. မၤနၢၤမၤယၢၣ်, ၂. တီၢ်, ဒိ, လၢ, ပိုၢ်, ပိၣ်, ၃. မၤကလဲးဆိခိၣ်
behave	ပံၣ်သး, မၤအသး
behind	လၢလီၢ်ခဲ, လၢအချၢ
bend	၁. က့ၣ်လီၤ, သကံၣ် ၂. ဆူးလီၤ, ပိၣ်လီၤ
beneath	လၢအဖီလၢၣ်
bent	၁. က့ၣ်လီၤ, သကံၣ် ၂. ဆူးလီၤ, ပိၣ်လီၤ
Bernoulli's principle	ပၢၣ်န့ၣ်လံၢ် အတၢ်သိၣ်တၢ်သီ
beyond	၁. လၢဘးဒိ, ခဲၣ်ညါ ၂. အါန့ၢ်(ပတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်)
billiard	ပံၤလဲယးအတၢ်လိၣ်ကွဲ
bimetallic	လၢအဘၣ်ယးဒီးစၢၢ်ထံးခဲကလုၣ်
bimetallic strip	အပူၤဖးထီၣ်လၢ လၢအဘၣ်ယးဒီးစၢၢ်ထံးခဲကလုၣ်
binding energy	တၢ်စၢၤယၢၣ်အတၢ်ဂံၢ်သဟီၣ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
binocular	မဲင်ကလးနီပီ
black-hole	တင်ပူသ့
blade	၁. ဒီကနပ်, တင်အကနပ် ၂. တပံင်အလပ်
block	မၤပတုင်အကျဲ
blue	လါအဲး, အလွင်လါအဲး
blur	တင်ကမိုက်ကမ့ပ်, တင်ကမ့ပ်ကမ့ပ်, တင်ဖျါကမ့
bob	၁. ထီပ်ဖိ (ထံဖိခိပ်), ၂. ခံ့ဝါဝါ (ကလံးကျါ)
boiling	ချီတင်, တင်ချီကလပ်တင်
boiling point	တင်ပနီင်လါအပပ်ဖျါ တင်ချီကလပ်တင်
boldface	(ပုၤ)အမဲင်လါအခူ
bolt	၁. ယူင်တကျူ, အိပ်တင်ချူချူ ၂. နိပ်စဲဘိ (တင်ဝိင်တင်ပဲကြိအဂီၢ်)
Boltzmann constant	ဘီး(စ်)မၤ အတင်ပပ်ဖျါလါ တင်အအိပ်စံင်အိပ်ကျါ
bond	တင်စၤယပ်လိင်အသး
boreal; borealis	လါအဘၣ်ယးဒီး/လါအအိပ်လါ ကလံးစိးတဒိ
bounce	စံပ်ပိပု, စံပ်ပထါ
boundary	၁. ကီၢ်ဆၢ, ကီၢ်သရူ ၂. တင်လိၢ်အဆၢ, တင်သရူ
bow	၁. တီၤလိၤယူးယိပ် ၂. ချံင်
bowling ball	တင်အဖျါင်လါပသ့အီၤဖဲ ပါလုၤတင်လိပ်ကွဲ
bowstring	ချံင်ပျံၤ
Boyle's law	ပွၤ သဲစး
brain	ခိပ်န့ပ်
branch	အခူအကြိၢ်, အခူ
brass	တိၢ်ဘိ
breeder reactor	တင်မၤဆၢကျၢ်တင်စး လါတင်ပံ့လီၤတင်အဂီၢ်
brick	ဒးဒိ, ဟီၣ်ကုၢ်လိပ်
brief	လါအဖုၣ်, စ့ၤဘိ, တစိၢ်ဖိ
bristle	ဆပ်ဖိကီၢ်ဖိအဆူၣ်လါပုၤသ့အီၤဒိသိးကမၤသံင်အဂီၢ်
broadcast	တင်ဒူးနဲပ်ပပ်ဖျါ (လါကွဲၤဟူဖျါ)
bubble	(ထံ)အစံင်ပိလိ
bubble chamber	တလါလါအပပ်ဖျါထံအစံင်ပိလိ
bug	၁. မၤတံင်တင်မၤအန့ၤတင် ၂. ယီၤ (တင်ဖိလံးဖိယၢ်အကလုၣ်ကလုၣ်)
bugle	မိကိလံလါပုၤသ့အီၤလါသူးမုၢ်
bulge	ကဖိထီၣ်, ကဖၤထီၣ်, တင်ကဖိထီၣ်
bullet	ကျီချံ, ကျီသပ်
buoyancy	တင်ထီၣ်ဖိလါထံဖိခိပ်
buoyant	လါအထီၣ်ဖိလါထံဖိခိပ်
buoyant force	အဂံၢ်ဘါလါအထီၣ်ဖိလါထံဖိခိပ်
burglar	တမ့ပ်, ပုၤဘၢၣ်ဖျါတင်
burglar alarm	ပုၤဘၢၣ်ဖျါတင်အတင်သိပ်ပလိၢ်
by virtue of	လါအဘၣ်တင်မၤအီၤလါ
C	C
cable	ထးသွဲပျံၤ
cadmium	ကဲးတံၢ်ယၢၣ်စၢၢ်ထး
cadmium sulfide	ကဲးတံၢ်ယၢၣ်စၢၢ်(လံ)ဖါး(ဒိ)
calculate	ဂံၢ်ဒူးတင်, ဒူးတယပ်တင်
calculus	ကဲးကူလး(စ်)တင်ဒူးတယပ်တင်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
calibrate	မာနီဉ်တၢ်ဒီးစက့အမး
caloric	ဘၣ်ယးတၢ်ကဲၣ်လိၣ်ရဲၣ်
caloric theory	တၢ်ဆိကမိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်လၢတၢ်ကြးမၤခဲလဲၣ်ဒီးလဲၣ်အတၢ်ဘျၢ ဘၣ်ယးဒီးကဲၣ်လိၣ်ရဲၣ်
calorie	ကဲၣ်လိၣ်ရဲၣ်
calorimeter	ကဲၣ်လိၣ်ရဲၣ်နီၣ်ထီၣ်
camp	ဒဲကဝီၤ
camper	ပှၤအိၣ်လၢဒဲကဝီၤ
candelabra	ပနဲတၢ်ခွးလၢအအိၣ်ဒီးအဒုအကြၢ်တဖၣ်
candle	ပနဲတၢ်
cannonball	မျိၣ်သၢၣ်, မျိၣ်အဖျၢၣ်
canoe	ချဲအဖုံကတၢ်ဒီးထီတကလုၣ်
canyon	တၢ်ကြိယိၣ်
capable	လၢအသ့
capacitance	တၢ်လၢပမၤအီၤသ့မၤအီၤန့ၣ်
capacitor	တၢ်ဖိတၢ်လံၤ/စဲးလၢအဟံးယၢ်လီၣ်ဂံၢ်သ့
capacity	လီၣ်ဂံၢ်အတၢ်ကြိၣ်
capillary	သွံၣ်ကျိၤဆဲး
capillary action	သွံၣ်ကျိၤဆဲးအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ
capsule	၁. ကသံၣ်ဖျၢၣ်အိၣ်ဒီးအဖျိၣ် ၂. တၢ်လီၢ်လၢပှၤပူၤဖျိဖိတဖၣ်ဆုၣ်နီၤဝဲဖဲအဒီးဝဲမူဖျၢၣ်ဒိအခါ
carbon	ခၢ်ဘိၣ်
carbon grain	ခၢ်ဘိၣ်အဖျၢၣ်ပြီ
carbon tetrachloride	ခၢ်ဘိၣ် တဲးကြၢ်ကလိၣ်ရဲး
carpet	ခိၣ်ယိၣ်ဒါ
carton	သလၢစးခိ မ့တမ့ၢ် ဖျးစတဲး, သလၢလၢတၢ်ဘျီအီၤလၢ စးခိ မ့တမ့ၢ် ဖျးစတဲး
case	၁. တၢ်ပူၤတၢ်လီၢ် ၂. တလၢစိၣ်စု ၃. သဲးအတၢ်ဂ့ၢ်
cast	တၢ်လၢပှၤသိအီၤဝဲ, ကွံၣ်လီၤ, ဟူးလီၤ, သိတၢ်(ဘျီတၢ်)
catheter	ကဲးသံထၢၣ်, ထံပီၤဆဲးလၢ ပှၤဆဲးန့ၣ်အီၤဆူ ပှၤကညီအနီၣ်ကစၢ်အပူၤ
cathode	ကဲးသိး, တၢ်အဘိ(ခွါ)လၢလီဆၢၣ်ဒါအပူၤ
cathode-ray tube	ကဲးသိးကျိၤဘိ
cause	တၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤ, ဒုးကဲထီၣ်
cavity	၁. တၢ်အိၣ်ပူၤ, ၂. မဲကအိ
celestial	ဘၣ်ယးလၢမူခိၣ်ဘိမုၢ်, ဘၣ်ယးဒီးမူကပပ်လီၤ
Celsius Scale	စဲ(လ်)စံယးအတၢ်ထီၣ်ဒွးအကျဲအကျိၤ
cement	ဂၢ်လၢၢ်ကမူၣ်
centimeter	စဲးထီၣ်မဲထၢၣ်တၢ်ထီၣ်တၢ်အလဲၣ်အထီအနီၣ်ဂံၢ်ထံး
centripetal	လၢအမ့ၢ်သ့လၢအကသူးဘူးဆူအခါသး
centripetal acceleration	တၢ်မၤချထီၣ် တၢ်အမ့ၢ်သ့လၢအကသူးဘူးဆူအခါသး
centripetal force	တၢ်အဂံၢ်ဘါဘၣ်ယးဒီး တၢ်အမ့ၢ်သ့လၢအကသူးဘူးဆူအခါသး
cesium	စံၣ်စံၣ်ယၢၣ်(မဲ)စၢ်ထး
chamber	တလၢ, ဒး
characteristic	န့ၣ်ဆၢၣ်တၢ်အက့ၢ်အဂီၤ
charge	၁. ဟံးန့ၣ်တၢ်အပူၤ, ပပ်တၢ်အပူၤ ၂. ထီၣ်ဆူညါ (သုးဂ့ၢ်ဝီ), တဖျိထီၣ်တၢ်(သုးဂ့ၢ်ဝီ) ၃. ပပ်ဖျိစံၣ်ညီၣ်တၢ် ၄. မူဒါ
charged	၁. ကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်အပူၤ ၂. ဘၣ်တၢ်ပပ်ဖျိစံၣ်ညီၣ်တၢ် ၃. ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤမူဒါ
charging by conduction	တၢ်ဖၢန့ၣ်လီၤမ့ၢ် ဒိဖျိ တၢ်ထိးဘူးလိၣ်သး
charging by induction	တၢ်ဖၢန့ၣ်လီၤမ့ၢ် ဒိဖျိ တၢ်တထိးဘူးလိၣ်သး

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
Charles' Law	ခူး(စ်)သဲစး
chimney	မှန်လှိုင်ဖျိန်
chloroform	ကသံဉ်လၢအမၤပုၤခိၤသီးကသးပုၤနီၣ်အသး
chord	တၢ်သီၣ်လၢအထွဲထီၣ်တပူၤယီၤ ဖဲပုၤဒုတၢ်
chromatic	လၢအအိၣ်ဒီးအလွဲၣ်အကလုာ်ကလုာ်
chromatic aberration	တၢ်အလွဲၣ်တဖၣ်အတၢ်ဆီတလဲအကျဲ လၢတၢ်ဟးဂီၤတခါခါအယီၤ
circuit	စဲးအကျဲအကျိၤတခါလၢ လီၤမှန်လဲၤဒီဖျိ
circuit breaker	စဲးတမံၤလၢအမၤကူးတဲာ်လီၤမှန်အတၢ်လဲၤဒီဖျိ
circular	လၢအအိၣ်ဝးတရံး (တၢ်တမံၤမံၤ)
clarinet	ပံပီၤ
clarity	တၢ်အိၣ်အသးဖျိဖျိဖျိဖျိ
clockwise	လဲၤဒီန့ၣ်ရံၣ်
club	၁. ချး(ဘိ), ပုၤတၢ်ကရၢကရိ, ကရၢတဖု ၂. နီၣ်လဲၣ်
cluster	အကူၤ, အချံၣ်, အဒိ, စပံးသၣ်တကူၤ
cobalt	ကိၣ်ဘီး(ထီ), စၢၢ်ထးတမံၤလၢ အအိၣ်ဒီးအလွဲၣ်စုဝါ
cochlea	တၢ်အကူၤလၢန့ၣ်အပူၤ
coefficient	နီၣ်ဂံၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ဂံၢ်အါအီၤလၢ နီၣ်ဂံၢ်လၢပတသ့ၣ်ညါအပူၤ
coefficient of friction	နီၣ်ဂံၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ဂံၢ်အါအီၤလၢ နီၣ်ဂံၢ်လၢအပၣ်ဖျါတၢ်ဘၣ်တြုၣ်လိာ်အသး
coefficient of linear expansion	နီၣ်ဂံၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ဂံၢ်အါအီၤလၢ နီၣ်ဂံၢ်တၢ်မၤအါထီၣ်အကျိၤဘျၢဘျၢ
coefficient of volume expansion	နီၣ်ဂံၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ဂံၢ်အါအီၤလၢ တၢ်အသးအကၢ်မၤအါထီၣ်အကျိၤဘျၢဘျၢ
cohesive	လၢအစဲးဘူးတၢ်သ့
cohesive force	တၢ်ဂံၢ်ဘါလၢအမၤစဲးဘူးတၢ်
coil	တၢ်အကူၤ, ကွီၤထီၣ်(ပျံၤ)
coincidence	၁. တၢ်ကထီၣ်သးတဘျီယီ, တၢ်ဘၣ်ဆၢၣ်ဘၣ်တီၤ ၂. တၢ်ဘၣ်လိာ်ဖိးဒုလိာ်အသးဒီးတဂၤ
collect	ထၢဖျိၣ်, ယုၤဖျိၣ်ယၢၣ်, ပၣ်ဖျိၣ်
collection	တၢ်ထၢဖျိၣ်, တၢ်ယုၤဖျိၣ်ယၢၣ်, တၢ်ပၣ်ဖျိၣ်
collide	ဘၣ်တီၢ်လိာ်သး, ဘၣ်ထံးလိာ်သး
collision	တၢ်ဘၣ်တီၢ်လိာ်သး, တၢ်ဘၣ်ထံးလိာ်သး
column	၁. ကဘျးပၤကျိၤ, တၢ်အကျိၤတကျိၤလၢလိာ်ကဘျးပၤအပူၤ(ကျိၤဆၢထၢၣ်) ၂. တၢ်, ထူၣ် (လၢတၢ်ဘျီအီၤလၢထး/လၢဂံၢ်/ဂၢ်လၢဂံၢ်)
combination	တၢ်ပၣ်ယုၣ်တၢ်
combustion	မှန်အူအအိၣ်တၢ်
commercial	ဘၣ်ယးဒီးတၢ်ပနံၣ်တၢ်ကၤ
commutator	ပုၤလၢလဲလိာ်မၤညီထီၣ်(တၢ်စံၣ်ညီၣ်), ပုၤလၢအမၤစ့ၤလီၤန့ၣ်အပူၤလၢအပူၤဝဲတဘျီယီလၢ အါဘျီအဂီၢ်အယီၤ
compare	ထီၣ်သကြီၤ, ပၣ်သကြီၤ, ကွီၤသကြီၤ
comparison	တၢ်ထီၣ်သကြီၤ
compartment	တၢ်လီၢ်တကဆူး
compass	ဒီလုၣ်ဂီၤ
complementary	လၢအမၤလၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်တၢ်
complementary colours	တၢ်အလွဲၣ်တဖၣ် လၢအမၤလၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်တၢ်
complementary pigment	တၢ်တမံၤလၢအဒူးကဲထီၣ်တၢ်အလွဲၣ်တဖၣ် လၢအမၤလၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်တၢ်
complex	သဘံၣ်သဘုၣ်
component	လၢအဘၣ်ယးဒီး, လၢအကျိၣ်အကျဲသး (လၢတၢ်တမံၤအပူၤ), တၢ်အကူၤအဂီၤတမံၤ, တၢ်အခီတခီ, တၢ်အဒုအတြုၣ်တဒု, တၢ်အလုၣ်အဒုတဒု, တၢ်ကျိၣ်ကျဲအသးတမံၤ

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
compress	ဆိပ်တံ၊ သံးတံ၊ စံတံ၊ တံတံ
compression	တံဆိပ်တံ၊ တံသံးတံ၊ တံစံတံ၊ တံတံတံ
Compton effect	အတံဘဉ်ဒိလအသတိဉ်ဆူဉ်ဆူဉ် ဘဉ်တံယုထံဉ်သုဉ်ညါအီလဝါ ကဲးပတၢဉ်
concave	လီယာဉ်လီဆာဉ်၊ လီဒိဉ်ခွဲးလီတကၢ
concave lens	လါနါအလီယာဉ်လီဆာဉ်
concave mirror	မဲဝဲထံကလၢအလီယာဉ်လီဆာဉ်
concept	တံတယာဉ်ကွၢ်တံတမံၤ၊ တံဆိကမိဉ်
concrete	ဂံလၢဂါဒါ
concurrent forces	ဂံဘါတမံလၢ အဒုးကဲထီဉ်တံမယုဉ်အသးတဘျီယီ
condensation	တံမဖျိဉ်၊ တံမတံ၊ တံမဖုဉ်လီ
condense	မဖျိဉ်၊ မတံ၊ မဖုဉ်လီ
conduct	ဆုတံ၊ ပတံ၊ သိဉ်လီမယု၊ လဲယု
conduction	လီမုဉ်အတံလဲဒီဖျိတံဘဉ်ဒိ
conductivity	တံအစံတမီလၢ လီမုဉ်အတံလဲဒီဖျိတံဘဉ်ဒိ
conductor	၁. ပုၤနဲဉ်ထါ ၂. ပုၤသမံသမိးလံဉ်အုဉ်သး ၃. တံတမံလၢလီမုဉ်လဲဒီဖျိသု
cone	၁. ဖျါဉ်စူ၊ တံအဖျါဉ်လၢအခိဉ်စူ ၂. ဆိုအချံ၊ ဆိုအသဉ်
confine	ဒုးယာဉ်၊ ကရၢယာဉ်၊ ဝီယာဉ်၊ ဒုးအိဉ်မံလီထီယာဉ်၊ ဒီးကျဲးအီ
congruent	အကြးအဘဉ်
consciousness	၁. တံလၢပသုဉ်ညါလၢအဂုၢ်၊ တံလၢအသးသုဉ်ညါတံ ၂. တံလၢအသးပဂံထီဉ်
consequence	တံကဲထီဉ်ပိဉ်ထွဲတံဂါအခံ၊ တံမအသးလၢတံအဂါအယီ
conservation	တံကွၢ်ကတဲဉ်ကတီတံဒ်သိးအသုတဟးဂီတဂုၤ
conservation law	သဲးဘဉ်သးဒီး တံကွၢ်ကတဲဉ်ကတီတံဒ်သိးအသုတဟးဂီတဂုၤ
consider	ကွၢ်ဆိကမိဉ်ထံဆး၊ ဆိကမိဉ်နီၤဖး၊
consist	၁. တဲလၢ (တံန့ဉ်)အယီ ၂. ပုဉ်ယုဉ်
consonance	တံအယုလီဉ်အသး
constant	လၢအတံအိဉ်စံဉ်အိဉ်ကျဲး၊ လၢအအိဉ်ခါဉ်သနာဉ်၊ လၢအသုဉ်တီသးရၤ၊ လၢအမၤအသးတလီလီတလီလီ
constructive	လၢကမၤဂုၤထီဉ်တံ၊ လၢအကမၤကဲထီဉ်တံ
constructive interference	တံန့ဉ်လီၤဂီဉ်စူဂီဉ်ခိဉ်လၢအမၤဂုၤထီဉ်တံသု
contact	တံဘဉ်တံဘဉ်ထံးလိဉ်အသး
contain	အိဉ်ဒီးတံပုၤအံၤပုၤန့ၤ
contract	တံအါဉ်လီၤအီလီလိဉ်အသးဂါဂါကျဲးကျဲး၊ တံအါဉ်လီၤ
contraction	မၤဆံးလီၤ၊ မၤသွံးလီၤ
contrast	ထီဉ်သကြီၤအတံလီၤဆီလိဉ်အသး၊ နဲဉ်ဖျါထီဉ်အတံလီၤဆီ
control	ပၤဆုာရဲဉ်ကျဲး
control rod	နီဉ်ထိးဘိလၢ အပၤဆုာရဲဉ်ကျဲးတံ
convalescence	လၢအကိညုဉ်ထီဉ်ကုၤ၊ လၢအန့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါထီဉ်ကုၤ
convection	တံစိဉ်တံကိဉ်ဒီဖျိတံဒုးသဝဲထီဉ်အီ
convenient	ဘဉ်ဘျီးဘဉ်ဒါ၊ အိဉ်ညီ
converging lens	လါနါလၢ တံသစူၢ်လီၤတံကပီၤဆူတံလီၤတပူၤယီ
conversion	တံလဲလိဉ်တံ၊ တံဘဉ်တံလဲလိဉ်၊ တံဟံးန့ၢ်တံဘျဉ်တံဘါအသီ
convert	လဲလိဉ်တံ၊ ဖျိဉ်လဲတံ
convex	ထီဉ်ကူး၊ လၢအကမၤ ကမိထီဉ်
convex lens	လါနါလၢအကမၤကမိ
convex mirror	မဲဝဲထံကလၢလၢအကမၤကမိ
copper	တံဂီၤ

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
cord	၁. ယုံဖိ ၂. အထွဋ်အပျို
cornerstone	လၢၢ်လၢပုၤပုၤလီၤ လၢဟံၣ်သနၢၣ်အခိၣ်ထံး လၢတၢ်သ့ၣ်နီၣ်တၢ်အဂီၢ်
corresponding	လၢတၢ်ယုၣ်လိၣ်အသး, လၢတၢ်လီၤအလိၣ်ယုၣ်, လၢတၢ်တၢ်ထွဲလိၣ်အသး, လၢတၢ်ကွဲးတဲတၢ်လိၣ်ဝုၣ်အကျိၤ
cosine	ကီးစါ
coulomb	ကူလီၤ
Coulomb’s Law	ကူလီၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီ
crack	တၢ်တဲၤဖး, မၤတဲၤ
craft	တၢ်စုသ့ခိၣ်သ့, တၢ်ကူၣ်တၢ်ကူၣ်သ့, တၢ်သ့လံၣ်သ့လီၤတၢ်, တၢ်စုသ့ခိၣ်တၢ်တၢ်မၤ
crate	မိဒၢ, ဃၢ (လၢတၢ်ဘျီအီၤလၢဝၣ်, သ့ၣ်, ဖျးစတးဟီၤ)
crest	ဆီ မ့တမ့ၢ် ထီၣ် အခိၣ်သ့ၣ်
critical	၁. လၢအစံၣ်ညီၣ်တၢ်, လၢအပဲၣ်ဖးနီၤဖးတၢ် ၂. လၢအအိၣ်လၢတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်ဘျီအပူၤ, အိၣ်လၢတၢ်သံးဒီးတၢ်မူအဘၢၣ်စၢၤ
critical angle	အနၢၣ်လၢအ အိၣ်လၢအဘၢၣ်စၢၤ
crowded	လၢအကတံၣ်
crown glass	မဲၣ်ထံကလၢလၢ ပဲတြီအဂီၢ် (မဲၣ်ထံကလၢလၢ အတအိၣ်ဒီး စၢၢ် ဒီး ထး)
crystal	လၢၢ်ဖျါကလၢ, လၢၢ်ဝါဆ့, မဲၣ်ထံကလၢလၢအဖျါဆ့
crystal lattice	တၢ်အဒိအတဲၣ်အလၢလၢအဘၢၣ်တၢ်မၤအီၤလၢ လၢၢ်ဖျါကလၢ
crystalline	လၢအဖျါဆ့ၣ်လၢၢ်ဖျါကလၢ, လီၤဝၣ်ဒီးလၢၢ်ဖျါကလၢ
cube	နၢၣ်တၢ်ယုၣ်မဲၣ်သၣ်ပူၤ
cubic	လၢနၢၣ်တၢ်ယုၣ်မဲၣ်သၣ်ပူၤအကွၢ်အဂီၢ်
cubic meter	ကျးဘူး, သၢကကြၢတၢ်ဝၢ်အါ နီၣ်ထီၣ်, မံထၢၣ်
curious	၁. လၢအသးယံၣ်ယု ၂. လၢအလီၤဆီ
curvature	တၢ်ကွၢ်တီၤ, တၢ်ကွၢ်စွဲ, တၢ်ကွၢ်ပဝံၣ်ကွၢ်ပဝံၣ်
curve	မၤကွၢ်တီၤအီၤ, မၤကွၢ်သကူး, လၢအကွၢ်, လၢအကွၢ်သကူး
cyan	လၢအအိၣ် အလိၤဒီးလၢအဲးအလွဲၣ်အခဲးသ့
cycle	လှၣ်ယီၣ်, တၢ်လဲၤအသးတယုၣ်, တၢ်က့ၤလီၢ်က့ၤကျဲတဝီ, တၢ်တရံးအသးတဝီ, တၢ်မၤအသးတုၤလၢအကတၢ်တဝီ
cymbal	စ့ၣ်စံး
cylinder	ဖျါၣ်ပိၤ
D	D
damage	တၢ်ဟးဂီၤ, တၢ်ဟးဂ့ၢ်ဟးဂီၤ, မၤဟးဂီၤ
dart	၁. ဘီဖိ ၂. ယုၣ်သဘျီၣ်, ချသးခဲး
data	တၢ်ဝုၣ်ထၢဖျိၣ်, တၢ်ဝုၣ်
de Broglie Principle	တံၢ်ဘရီးကလံၣ် အတၢ်သိၣ်တၢ်သီ
decay	ဟးဂီၤကယီၤကယီၤ, ကျၢၣ်, အုၣ်
deceleration	တၢ်မၤဆဲးလီၤစ့ၤလီၤအတၢ်ချ/အသဟီၣ်
deci	လၢအပူၤတဆန့ၣ် တပူၤ
decibel	ခဲးဆဲၣ်ဘဲ(လိ), ယူနဲးတခါလၢအပဝံၣ်ဖျါအကလုၢ်ဒီးလီမုၣ်
decimeter	ယူနဲးတခါလၢအဒိသိးဒီး ၀. ၁ မံထၢၣ်
deck	၁. ကဘီအကကြၢ ၂. (ဖဲ)တကရူၢ်
decrease	လီၤဆဲးလီၤစ့ၤ, မၤစၢ်လီၤ, မၤစ့ၤလီၤ
define	ဒူးနဲၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်အခိၣ်ညီ, ဒူးနဲၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်အစၢ
definite	လီၤတံၢ်လီၤဆဲး
deformation	တၢ်မၤဟးဂီၤကွဲၣ်အကွၢ်အဂီၢ်
degree	၁. တီၤဒိၣ်တုၣ်လံၣ်အုၣ်သး ၂. ဝံကရံၣ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
deka = deca	တဆ - ၁၀
decameter	ယူနစ်တစ်ခုလေးအဖိုးဒီ: ၁၀မံထာ်
deliver	၁. စိပ်ဆူ၁ ၂. ကတိ၁လီ၁တၢ်
demonstration	၁. တၢ်ဒုးန့ၢ်တၢ် ၂. တၢ်ပၢ်ဖျါတၢ်ဘၣ်သး
density	တၢ်အိၣ်တၢ်လိၣ်အသး
depend	သန့၁ထီၣ်အသး, အိၣ်လီ၁စဲ၁
dependent variable	တၢ်အဆီတလဲသ့လၢ အသန့၁ထီၣ်အသးလၢ တၢ်တမံၣ်မံၣ်
derive	လီ၁စၢၤ, ဒီးန့ၢ်ဘၣ်
derived unit	ယူနစ်လၢ အဟဲလီ၁စၢၤ, ယူနစ်လၢအဒီးန့ၢ်ဘၣ်
descend	ဟဲလီ၁, လီ၁စၢၤလီ၁သ့ၣ်
descent	၁. တၢ်ဟဲလီ၁စၢၤ ၂. စံၣ်လီ၁, စီၣ်လီ၁
design	တုတၢ်အက့ၢ်အဝီၤ, တၢ်အက့ၢ်အဝီၤ
destructive	တၢ်လၢအမၤဟးဂီၤတၢ်သ့, တၢ်လၢအမၤလီ၁ပီၢ်တၢ်သ့
destructive interference	တၢ်န့ၣ်လီၣ်စုဂီၣ်ခိၣ်လၢ အမၤဟးဂီၤတၢ်သ့
detection	တၢ်ယိထံတၢ်
detector	ပှၤလၢအယိထံတၢ်
determine	၁. ပၢ်လီ၁အသးကျၢၤမုဆူ ၂. ယုသ့ၣ်ညါတၢ်
deviate	လဲၤတၢ်ကျဲတလီၤတပူၤ, လဲၤကမၣ်ကျဲ
device	၁. တၢ်ဖိတၢ်လံၤ (လၢကမၤ/ဘီၣ်တၢ်တမံၣ်မံၣ်အဝီၤ) ၂. တၢ်ကူၣ် (အကျဲ), တၢ်တမံၣ်မံၣ်လၢပကူၣ်ဒုးကဲထီၣ်အီၤ
dewdrop	ပစီၤထံလၢအလီၤ
dew point	တၢ်ကိၣ်တၢ်ခုၣ်အနီၣ်ဝံၣ်ဖဲ ထံသဝံကဲထီၣ်ပစီၤထံ
diameter	ကွီၤတူၣ်ပနီၣ်
diamond	တၢ်မျၢ်ဝါဆ့
diaphragm	ညၢ်ထွၣ်ဘျၣ်တခါလၢ အအိၣ်လၢ သးနီၣ်ပှၤဒီး ဟးဖၢ, လီၣ်သိၣ်ခိၣ်ဒၢ
differ	တဒ်သးလိၣ်သး, လီၣ်ဆီလိၣ်သး
difference in electric potential	တၢ်တဒ်သးလိၣ်သးလၢ တၢ်စိကမီၤဘၣ်သးဒီးလီၣ်မ့ၣ်အတၢ်အိၣ်ခူသ့ၣ်သ့ တၢ်လီၣ်ဆီလိၣ်သးလၢ တၢ်စိကမီၤဘၣ်သးဒီးလီၣ်မ့ၣ်အတၢ်အိၣ်ခူသ့ၣ်သ့
diffract	မၤလီၣ်ဆီကွံၣ်တၢ်ကပီၤအယဲၤတကျိၤ ဒ်သးကကဲထီၣ် တၢ်ကပီၤအလွဲၣ်အကလုၣ်ကလုၣ်
diffraction	တၢ်မၤလီၣ်ဆီကွံၣ်တၢ်ကပီၤအယဲၤတကျိၤ ဒ်သးကကဲထီၣ် တၢ်ကပီၤအလွဲၣ်အကလုၣ်ကလုၣ်
diffraction grating	တၢ်အတက့ၢ်လၢအဘၣ်တၢ်မၤအီၤဒီဖျိ တၢ်ဖျိၣ်တကြၢၤထီၣ် ထးဘိတဖၣ်
diffuse	မၤပုၣ်ထီၣ်ယွၤလီၤ, ရၤလီၤတၢ်, သလၣ်လီၤအသး, ပြၢသက့ၤတၢ်ပူၤ
diffuse reflection	မၤပုၣ်ထီၣ်ယွၤလီၤ တၢ်ကပီၤဆဲးဘၣ်ကဒါက့ၤတၢ်
digit	နီၣ်ဝံၣ်တဖျၢၣ်ဂုၤတဖျၢၣ်ဂုၤလၢအစးထီၣ်လၢ ၀ တုၤ ၉
dimension	အတၢ်ထီၣ်
dimmer	တၢ်တမံၣ်လၢအဒုးမၤကပီၤဒီးမၤပံၣ်လီၣ်မ့ၣ်အူဖျၢၣ်သ့
dip	စုၣ်လီၤ, ဘျၢလီၤ, သကူးလီၤဝံၣ်ထီၣ်, လီၤဘျၢ, ဘျၢထီၣ်, ဒၢၣ်ထီၣ်
direction	အကျိၤလီၤ, တၢ်န့ၣ်ကျဲ, တၢ်မၤလိၣ်တၢ်, တၢ်သိၣ်တၢ်သီ, တၢ်စံၣ်ညီၣ်ပတၢ်အကျဲ
directly	လီၤလီၤဘျၢဘျၢ, စၢၢ်ဆၢပံၣ်ကလပ်, တဘျီယီ
discover	ယုထံၣ်သ့ၣ်ညါ, ထံၣ်န့ၢ်သီ, ထံၣ်
disintegrate	တၢ်လီၣ်ဖျိၣ်လီၣ်ကမ့ၣ်ကွံၣ်
disorder	တၢ်သဘၣ်ဘျၣ်, တၢ်ဖျိထံၣ်ဖျိထီ, တၢ်မရံၣ်ဘဲဘူ
disperse	မၤလီၣ်ပြီလီၣ်ပြီ
dispersion	တၢ်မၤလီၣ်ပြီလီၣ်ပြီ
displace	မၤပုၤတၢ်ဂၤအလီၤ, သးလီၤသးကျဲ

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
displacement	တၢ်မၤပွဲၤတၢ်ဂၤအလီၢ်, တၢ်သွးလီၢ်သွးကျဲ
disprove	ဒူးန့ၣ်ဖျါလၢ အတမ့ၢ်ဘၣ်, ပၣ်ဖျါလၢအတဘၣ်ဘၣ်
disregard	တပၣ်ကံဘၣ်, တပၣ်လုၢ်ပၣ်ကိတၢ်, တဒိကန့ၣ်ပၣ်သ့ၣ်ပၣ်သးတၢ်ဘၣ်
dissipate	မၤလၢၣ်ကွံၣ်တၢ် (ကလီကလီ)
dissonance	တၢ်လၢအကလုၢ်ဟး, တၢ်လၢအသီၣ်တယူလိၣ်ဖိးဒု
distance	တၢ်ဒုၣ်စၢၤ, တၢ်ဘၣ်စၢၤ, တၢ်လီၤဆီ, တၢ်စီၤစ့ၤ, တၢ်ဆၢကတီၢ်အယံၣ်
distant	အိၣ်စီၤစ့ၤ, ယံၣ်, လၢအယံၣ်, လၢအတသ့ၣ်ညါသ့ၣ်ခိးလိၣ်အသး
distort	မၤလီၤဆီ(ဟးဂီၤ)က့ၢ်အက့ၢ်အဂီၤ, ဝံၣ်ပကံအသး, ကတီၢ်ဒၢက့ၣ်
distortion	တၢ်အက့ၢ်အဂီၤဟးဂီၤ
distribute	ဟ့ၣ်နီၤတၢ်, နီၤလီၤတၢ်
disturb	မၤတံၣ်တံၣ်, မၤဟူးမၤဝဲၤတၢ်, မၤဟူးမၤဝးတၢ်
disturbance	တၢ်လၢအမၤတံၣ်တံၣ်တၢ်, တၢ်မၤဟူးမၤဝဲၤတၢ်, တၢ်မၤဟူးမၤဝးတၢ်
dive	ယူၤလီၤထံ, ညါလီၤ, ဘျၢလီၤ
diver	ပှၤယူၤထံ
diverge	အကဆူးလဲၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်, သဖၣ်လဲၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်
diverging lens	လါနါလၢ အမၤလဲၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်တၢ်ကပီၤအကဆူး
divide	နီၤဖး, လီၤဖး
divider	ပှၤ(တၢ်) လၢအမၤလီၤဖးတၢ်, ပှၤလၢအမၤလီၤဖးတၢ်
division	တၢ်နီၤဖး, တၢ်အိၣ်လီၤမုၢ်လီၤဖး
dock	ကဘီကွံ, ကဘီတုၣ်ထီၣ်အလီၢ်
dockhand	စုတၢ်ဖိၣ်အလီၢ်လၢ ကဘီကွံ
dog	တုံၣ်
domain	စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်, တၢ်ပၤတၢ်ပြး
Doppler	ဒီးပလၢၣ် (ပှၤအမံၤ)
Doppler effect	ဒီးပလၢၣ်အဖဲး(ထံ), အတၢ်ဘၣ်ဒိလၢအသဟီၣ်ဆူၣ်ဆူၣ် ဘၣ်တၢ်ယုထံၣ်သ့ၣ်ညါအီၤလၢ ဒီးပလၢၣ်
Doppler shift	တၢ်ဆီတလဲလၢ အကလုၢ်ဒီး အလွဲၣ် ဒီဖျိ ဒီးပလၢၣ်အဖဲး(ထံ)
double	ခဲး
double slit diffraction	မၤလီၤဆီကွံၣ်တၢ်ကပီၤအယံၣ်တကျိၤ နံသိးကကံထီၣ် တၢ်ကပီၤအလွဲၣ်အကလုၢ်ကလုၢ် ကဲထီၣ်လၢတၢ်အဘၣ်ခဲခါ
drag	တုံၣ်, ထူးတြုၣ်, မိၤတြုၣ်
draw	၁. တု (တၢ်ဂီၤ) ၂. ဒၢၣ် (ထံ)
drop	လီၤတံၣ်, တုၢ်လီၤ, လီၤစီၤ
droplet	တၢ်အထံတဆံးတက့ၢ်ဖိလၢ အလီၤစီၤ
drum	ဒၢ, ကျိၣ်
ductility	ထးအတၢ်အိၣ်အသးလၢအဒူးကဲထီၣ်သ့ ထးသွဲပြဲဆံး ပှၤတဂၤအတၢ်အိၣ်အသးလၢပှၤသီၣ်အီၤသ့
dust	ဖျိကမ့ၣ်
dynamics	ဝဲအ့ၣ်ဘၣ်ယးဒီးတၢ်အစိကမိၤလၢအအိၣ်လၢတၢ်ဟူးတၢ်ဝဲၤအပူၤ
E	E
ear	န့ၢ်
eardrum	န့ၢ်ဒၢ
echo	၁. တၢ်သီၣ်တြီ, တၢ်ကလုၢ်သီၣ်ကဒါက့ၢ်, တၢ်ကလုၢ်သီၣ်ဆၢက့ၢ် ၂. တၢ်မၤပိၣ်ထွဲတၢ်အခဲ
eclipse	တၢ်ယူၢ်မုၢ်ယူၢ်လါ
eclipse of the sun	တၢ်ယူၢ်မုၢ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
ecological	ဘဉ်ယးဒီးတၢ်မၤလိတၢ်မူတၢ်မဲဒီးန့ၤဆၢဉ်ခိဉ်ယၤအတၢ်ဘဉ်ထွဲလိာ်သးအဂ့ၢ်
ecology	တၢ်မူဘဉ်ထွဲပီညါ, တၢ်မၤလိဘဉ်ယးဒီးတၢ်မူတၢ်မဲဒီးန့ၤဆၢဉ်ခိဉ်ယၤအတၢ်ဘဉ်ထွဲလိာ်သးအဂ့ၢ်
economical	၁. ဘဉ်ယးလၢမုၢ်ကျိၤဝဲကွၢ်တၢ်ကူဉ်သ့ ၂. လၢအဘျးအိဉ်
effect	အတၢ်ဘဉ်ဒိလၢအသဟီဉ်ဆူဉ်ဆူဉ်
effective	လၢ အတၢ်ဘဉ်ဒိလၢအသဟီဉ်ဆူဉ်ဆူဉ်, တုၤလီၤတီၤလီၤ, လၢအဒူးကဲထီဉ်တၢ်ဘျး
effective resistance	တၢ်တြီဆၢတၢ်လၢအထီဉ်ဘး
effectively	လၢအအိဉ်ဒီးတၢ်ဘဉ်ဒိ, လၢအအိဉ်ဒီးအဘျး
efficiency	တၢ်သ့မၤဘဉ်ဒိတၢ်, တၢ်မၤတၢ်သ့သ့ဘဉ်ဘဉ်
effort	တၢ်ထူးဂံၢ်ထူးဘါ, တၢ်ဝဲၤပျၢ်ကျဲးစး, တၢ်ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါ
Einstein	အါ(အံ)စတါ(အံ) (နံ)
elastic	လၢအယူဉ်ထီဉ်သ့, လၢအယူဉ်ထီဉ်အသးဒီးသးကတူၢ်လီၤတုၤအသးသ့
elastic collision	တၢ်ဘဉ်ဒိဘဉ်ထဲးလိာ်သးလၢ အယူဉ်ထီဉ်သ့
elasticity	တၢ်အစိကမီၤလၢအယူဉ်ထီဉ်သ့
electric	လီမုဉ်
electric current	လီမုဉ်အကျိၤ
electric field	လီမုဉ်ပျီ
electric field intensity	လီမုဉ်ပျီအတၢ်ဆူဉ်
electric field line	လီမုဉ်ပျီအကျဲး
electric force	လီမုဉ်ဂံၢ်ဘါ
electric generator	စးလၢအဒူးလိာ်ထီဉ်ဖးထီဉ်လီမုဉ်
electric potential	လီမုဉ်တၢ်စိကမီဘဉ်ယးဒီးလီမုဉ်အတၢ်အိဉ်ခူသ့သ့
electrode	တၢ်အဘိဘဉ်ယးဒီးလီမုဉ်
electromagnet	လီမုဉ်ထးနါ
electromagnetic	အစိကမီၤအိဉ်ဒိလီမုဉ်ထးနါအသိး
electromagnetic force	လီမုဉ်ထးနါဂံၢ်ဘါ
electromagnetic induction	တၢ်ဖၢန့ၢ်လီမုဉ် ဒီပျီ တၢ်တထိးဘူးလိာ်သး ဘဉ်တၢ်မၤအီၤလၢ လီမုဉ်ထးနါ
electromagnetic wave	လီမုဉ်ထးနါလပီ
electromagnetism	လီမုဉ်ထးနါအစိကမီၤ
electromotive (EMF)	လီမုဉ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဝဲၤ (EMF)
electron	အံၤလၢးထရီၢ်, တၢ်တဟီဉ်အဆးကတၢ်တပူၤ
electron cloud	တၢ်အၢဉ်လၢအအိဉ်ဒီးအံၤလၢးထရီၢ်
electroscope	စးတံၤလၢအသုအီၤဒီးသိးကဘျီကလံၤဒီးထီဉ်လီမုဉ်အဂံၢ်ဘါ
elevator	စးစိာ်ထီဉ်တၢ်
eliminate	ဒူးဟးဂီၤကွၢ်, ပာ်တုၢ်ကွၢ်
ellipse	တၢ်တစူၢ်ဒိထီဉ်ဒုဉ်ခိဉ်အသိး, တၢ်ဖျၢဉ်ပယွဲၤခဲ
elongation	တၢ်မၤထီဉ်တၢ်
embed	မၤစဲဘူးစဲထီဉ်တၢ်
emerge	ဟဲကဲထီဉ်, ဟဲထီဉ်လၢတၢ်အကျါ
emergency	တၢ်ကီတၢ်ခဲလၢပတထီဉ်ဆိပာ်အိဉ်ထီဉ်ဒီး ပဘဉ်မၤနၢၤအီၤတဘျီယီ
emission spectrum	တၢ်ဒူးဟးထီဉ်တၢ်ကပီၤအိဉ်ဒီးအလွဲဉ်အကလုာ်ကလုာ်အတၢ်တီၤပျး
emit	ဒူးဟးထီဉ်, ဟ့ဉ်ထီဉ်, ဟ့ဉ်လီၤ, ထူးထီဉ်
empirical	လၢအတၢ်ဆိကမိဉ်ဟဲဒီပျီလၢ တၢ်သ့ဉ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်လၢအန့ၢ်ဘဉ်ဝဲလၢအတၢ်မၤကွၢ်
enable	ဒူးသ့ထီဉ်, ဒူးသ့(န့ၢ်တၢ်)
enclose	ကရၢယာ်တၢ်, ဒၢန့ၢ် (သကိးဒီးတၢ်ဂၤ)
encounter	ကွၢ်ဆၢဉ်မဲာ်တၢ်, ဘဉ်သယံာ်ထီဉ်လိာ်အသး, ဘဉ်သဂၢ်မဲာ်သကိးမဲာ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
energetic	လၢအမၤတၢ်လၢဝ်ဝ်လၢဝ်ဘါ, လၢအဝ်အဘါအိၣ်
energetic state	တၢ်အိၣ်အသးလၢ အကမၤတၢ်လၢဝ်ဝ်လၢဝ်ဘါ
energy	ဝ်သဟီၣ်
energy crisis	တၢ်ထီၣ်လိၣ်အသးလၢဝ်သဟီၣ်အဝ်
energy level	ဝ်သဟီၣ်အနီၣ်ထီၣ်
engineer	ပှၤပၤစးဖိ, ပှၤသ့န့ၢ်ပၢၢ်ရဲၣ်လီၤပၢၢ်လီၤတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘိၣ်ထီၣ်တၢ်
enormous	ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်, ဖးဒိၣ်ဖးသံ
enrichment	တၢ်မၤထူးထီၣ်တီၤထီၣ်တၢ်, တၢ်မၤအါထီၣ်တၢ်လၢပှၤညီန့ၢ်ပၢၢ်ကဲအီၤ, တၢ်မၤဝုၤထီၣ်တၢ်ဒိၣ်သိး ပှၤအတၢ်ပၢၢ်ကဲအီၤကအါထီၣ်အဝ်
enter	န့ၣ်လီၤ, ဟဲန့ၣ်, လဲၤန့ၣ်, စးထီၣ်, ကွဲးလီၤနီၣ်
entropy	တၢ်ကွၢ်သ့ဘၣ်ယးတၢ်ယုသ့ၣ်ညါမၤလိန့ၢ်ဆၢၣ်အဝ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ထီၣ်ဒွး မူဟီၣ်ကယၢ ဒီးဝ်သဟီၣ်အတၢ်လီၤမၢ်
equation	တၢ်ပှၤသိးထဲသိး
equator	အံၣ်ခွၤထၢၣ်, ဟီၣ်တီၤမ့ၢ်
equilibrant	လၢအဝ်ပှၤသိး
equilibrant force	ဝ်ဘါ ဘၣ်ယးဒီးတၢ်အဝ်ပှၤသိး
equilibrium	တၢ်အဝ်ပှၤသိး
equilibrium position	တၢ်အဝ်ပှၤသိးအလီၢ်အကျဲ
equipment	တၢ်ဂီၤကၢ်, တၢ်အပိးအလီ
equivalent	လၢအပှၤသိးသိး, လၢအဒိသိး
erect	လၢအအိၣ်ထူကလၢဝ်, ပိၣ်ဆၢထၢၣ်, ဆီထူၣ်ထီၣ်
essence	တၢ်အသးအကၢဝ်, တၢ်အဝ်မိၢ်ပှၤ, အစီအဖီ
essentially	လၢအလီၢ်အိၣ်သပှၤတၢ်
ether	ကလံၤအကျိၤလၢအိၣ်လၢ မူဖးဖီ
evaporate	သဝ်ထီၣ်
evaporation	တၢ်သဝ်ထီၣ်
evenly	တထီၣ်ကူလီၤယၢၣ်ဘၣ်, ပၤဘၣ်လိၣ်
evenness	တၢ်လၢအပၤဘၣ်လိၣ်
eventually	လၢခဲတတၢ်
evidence	တၢ်အုၣ်အသး
except	မ့တမ့ၢ်ဘၣ်, ထဲဒၣ်, ထဲလၢ
exception	တၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ပၢၢ်အီၤလီၤဆီဒၣ်တၢ်
excited state	တၢ်အိၣ်အသးလၢ အသ့ၣ်ကနိးသးကနိး
exert	သ့တၢ်စိတၢ်ကမီၤ ဒိသိးကဒုးကဲထီၣ်တၢ်တမံၤမံၤ
exhaust	မၤလီၤဘျးလီၤတီၤ (ပှၤအဂၤ)
exhibit	နဲၣ်ဖျါ, ပၢၢ်ဖျါ, ရဲၣ်ဖျါ
exist	အိၣ်ဝဲနီၣ်နီၣ်, အိၣ်မူနီၣ်နီၣ်
expand	မၤကါထီၣ်, မၤလဲၣ်ထီၣ်, ယူၣ်ထီၣ်, အိးသလၢၣ်ထီၣ်
expansion	တၢ်မၤကါထီၣ်, တၢ်မၤလဲၣ်ထီၣ်, တၢ်ယူၣ်ထီၣ်, တၢ်အိးသလၢၣ်ထီၣ်
expect	ဆိမိၣ်ဝဲ (လၢကမၤအသး)
expel	ဆုၤဖျိး, ဟီထီၣ်ကွံၣ်
experiment	တၢ်မၤကွၢ်, မၤကွၢ်
explore	ဟးယုသ့ၣ်ညါတၢ်
exponent	၁. ပှၤလၢအတဲဖျါထီၣ်တၢ်တမံၤမံၤလၢအကဲဘျး ၂. ပှၤလၢအမၤဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်တၢ်ထံၣ်တမံၤ ၃. တၢ်ပနီၣ်တမံၤလၢအအိၣ်လၢ နီၣ်ဝ်တဖျါၣ်စုထွဲအဖီဒိၣ်တဒိ လၢအဒုးနဲၣ်အဘျိလၢကဘၣ်ဝ်အါထီၣ်အသး (တၢ်ဝ်တၢ်ဒုး)

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
exponential	၁. တင်လာအမေချထိုင်တင် ၊ လာအပပ်ဖျါတင် တင်ပနီတင်မံလောအအိင်လာ နီင်ဂင်တဖျါစုထွဲအဖိခိင်တခီ လာအဒူးနဲင်အဘျီလာကဘင်ဂင်အထိုင်အသး (တင်ဂင်တင်ဒူး)
exponential notation	တင်ကွဲးနီင်အဖျါ လာအပပ်ဖျါတင် တင်ပနီတင်မံလောအအိင်လာ နီင်ဂင်တဖျါစုထွဲအဖိခိင်တခီ လာအဒူးနဲင် အဘျီလာကဘင် ဂင်အထိုင်အသး
exposure	၁. တင်ပပ်အိင်ဖျါထိုင်, တင်ပပ်ဟိပ်ဖျါထိုင်တင်
express	၁. လာအဖျါ, လာအချ ၊ တဲဖျါထိုင်
extend	မာထီထိုင်ယံထိုင်တင်, မာလဲထိုင်, အထိုင်, မာထီထိုင်, ယူထိုင်(စု)
external	လာအချ, လာခိတခီ
external force	ဂင်ဘါလာအဟဲလာအချ
extrapolation	တင်ဂင်တင်ဒူးလာအဘူးလီတင် ဒီဖျါတင်သူကတင်ဂင်ထာဖျါလာအအိင်ပပ်စာ
extreme	လာအယံကတင်, လာအကဲထိုင်ကဲထိုင်ဆိ, လာအနးကတင်, လာအစိးနါ
extremely	ယံယံ, ကဲထိုင်ဆိ, နးနးကလဲင်
F	F
faint	လာအဂင်အဘါတအိင်, လာအဂင်ဘါစင်လီ, ဖျါတဂု
Farad	ဖာရဒ(ဒ်), လီမုင်အယူနးတမံ
farsightedness	တင်လာအထိုင်တင်ယံ
feat	တင်မာလာအဒူးနဲင်ဖျါတင်သူတင်ဘင်လီဆီခင်တင်
fiber	လာအအိင်ဒီးအယဲ, လာအအိင်ဒီးအလု
fiber optics	၁. ဖါဘင်အိးပထူး(စ်), မဲင်ထဲကလာ မုတမုင် ဖျးစတးအယဲ လာအထူးထိုင်တင်ကပီဒီဖျါ တင်ကပီဆဲးဘင်ကဒါကတင်လာအပူ ၂. တင်မာအကျါအကွင်လာတင်သူ ဖါဘင်အိးပထူး(စ်)
fiction	တင်ကွဲးလာပုတယးလာသးအမဲင်ဒီးကွဲး, တင်ယဲမုင်နင်
field	ပျီ, စင်လီပုံလီ
filament	တင်လီဂင်တင်အယဲ, တင်အလု, တင်အယဲ, လုင်ပြကခံ
final velocity	တင်အချလာအလီခဲကတင်
finger	၁. စုမုင်စုနါ ၊ ကလာတင်
first law of motion	သဲစးအအိင်ထဲးတမံလာအဘင်ယးဒီးတင်ဟူးတင်ဂဲ
first neutron	တင်ကမံဒ်အအိင်ထဲးတမံလာ လီမုင်တအိင်လာအပူ, နူထရိုဂျင်အအိင်ထဲးတဖျါ
first-order-line	တီတင်ဘျါလာ အမိဂင်ကတင်
fission	တင်အဲထိုင်လာ အမာကဲထိုင် နူထရိုဂျင်ယင်ဂင်ဘါအတင်မာလီကလဲ
fixed	လာအဘင်ပပ်ဂင်ပပ်ကျါတင်လဲ
flame	မုင်အူလုင်, လာတင်သးဆူင်နးမး, မုင်အူကပျီထိုင်
flare	ကဲကပျီထိုင်ခံဝဲပီ, ကပီပပ်လုပပ်လု, လဲထိုင်, သဖျင်ထိုင်, ကတင်ထိုင်
flatten	မာဘင်သလုထိုင်, မာကဘျင်ထိုင်, မာလီပာတင်
flick	ဖျါတင်လာနီင်ဖျါ, တရုင်သွဲးကလင်, မာသီင်နီင်ဖျါအပျါ, စင်ပလဲင်သီင်စုမုင်စုနါ
flint glass	မဲင်ထဲကလာလာအမာအီလာလင်မုင်
float	ထိုင်ဖီ, လီထွဲ, ခဲကွဲင်
fluid	တင်ထဲ
fluorescent lamp	လီမုင်မုင်အူဘီ
flute	ပံ
flux	တင်ယွါလီ, ဒူးယွါလီ
focal	ဘင်ယးဒီးတင်လီလာ တင်ကပီအတင်သဂင်လိင်သးတပူယီ
focal length	တင်အထီလာ အဘင်ယးဒီးတင်လီလာ တင်ကပီအတင်သဂင်လိင်သးတပူယီ
focal point	အမးလာ အဘင်ယးဒီးတင်လီလာ တင်ကပီအတင်သဂင်လိင်သးတပူယီ
focus	မာ (တင်ကပီအယဲတဖျင်, တင်အလုဂင်သီင်အယဲတဖျင်) သဂင်လိင်သးတပူယီ,

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
	သးစာ်ဆာ
fog	ဘွာ်မုာ်
force	၁. မာဆူာ် ၂. သုးဖိ(တဒူာ်), သုးအဒူာ် ၃. တာ်အသဟီာ်
force of friction	တာ်ဘာ်တြုာ်လိာ်အသးဂံာ်ဘါ
fork	၁. နီာ်ဆဲး ၂. နီာ်ဆိး ၃. ကျဲးဒု ၄. သုာ်ဖးတြုာ်
form	၁. တာ်အကုာ်အဝီ ၂. လိာ်အဒိလာတာ်ကဘာ်မာပွဲအီ ၃. မာအကုာ်အဝီ, ဒုးကဲထီာ်, ကဲထီာ်, သူာ်ထီာ်
fraction	တာ်ဘျဲာ်, တာ်အကုာ်အဝီ, အကူာ်
frame	အကူာ်, အခိာ်တံာ်, ကွီယာ်, မာကဲထီာ်
frame of reference	တာ်ဘာ်ထွဲအတကွီာ်, အတကွီာ်လာတာ်လာပုာ်သံကွာ်တာ်အဝုာ်သု
framework	တာ်ဖဲးတာ်မာအတကွီာ်
freedom	တာ်သဘျာ, တာ်အိာ်သဘျာ, တာ်အခွဲးသဘျာ
free-fall	တာ်လီာ်တဲာ်လာတာ်သဘျာအပူ
freezing point	အမးလာအပာ်ဖျါ တာ်မာဒုာ်သကာတာ်
Freon	ဖရဲာ်အီ(န)
frequency	တာ်မာအသးလာအကဲထီာ်ခဲအံးခဲအံး
frequently	ခဲအံးခဲအံး, တလီာ်လီာ်တလီာ်လီာ်
friction	တာ်ဘာ်တြုာ်လိာ်အသး
frictional	ဘာ်ယးလာတာ်ဘာ်တြုာ်လိာ်အသး
frictionless	တာ်ဘာ်တြုာ်လိာ်အသးတအိာ်
frozen	ဘာ်တာ်မာလီာ်ဒုာ်သကာ
fundamental	ဘာ်ယးဒီးတာ်အခိာ်ထံး
fur	တာ်ဆူာ်ကပုာ်လုး
furthermore	လာတာ်န့ာ်အမဲာ်ညါ
fuse	၁. မာပံာ်လီာ်တာ် ၂. ပျဲလာအဆာ်လီမုာ်ဆူညီအအိာ်
G	G
gain	မာန့ာ်, ဒီးန့ာ်
galaxy	ဆာ်တကရူာ်လာအဘူးလိာ်အသးတုာ်ပနီဖးအီတသုဘာ်, ပုာ်ဒိာ်ပုာ်ထီအိာ်ပာ်ဖိာ်အသးတဖု, ဆာ်ဘုမုာ်
galvanometer	ခဲးတခါလာ အထီာ် လီမုာ်ကျဲးဆဲးတဖုာ်
galvanic	လာအထူးထီာ်လီမုာ်ဒီဖျါ ခဲမုာ်ထြဲာ်အတာ်မာ
galvanic cell	ဒးဖိ လာအထူးထီာ်လီမုာ်ဒီဖျါ ခဲမုာ်ထြဲာ်အတာ်မာ
Gamma ray	ကဲာ်မာ်အယဲ
gap	တာ်လီာ်ယိာ်, တာ်ပူ, တာ်လီာ်ဖျါ
gas	၁. ဂာ်သဝံ ၂. တာ်သဝံ
gas law	ဂာ်သဝံသဲး
gaseous	ဘာ်ယးလာ ဂာ်သဝံ
gasoline	သိအိာ်ဒီးအသဝံလာ ပမုာ်ဒွဲာ်ထီာ်ဒီးပိာ်ဖးထီာ်ဝဲ
gauge	ထီာ်နီာ်တဲာ်နီာ်, ခဲကွာ်စီာ်ကွာ်, တာ်လာပတိာ်ထီာ်နဲာ်ထီာ်
Geiger-Muller tube	ကုာ်ကုာ်-မူလာာ် ကျဲာ်
general theory of relativity	န့.ဆာ်အတာ်ဘာ်ထွဲဘာ်ယးလိာ်သးအသံာ်အိာ်ရဲာ်
generate	ဒုးလိာ်ထီာ်ဖးထီာ်တာ်
germanium	ကုာ်မုန့ယာ်(မ), စာ်ထးလာအကပီတမံ
giga	တကကွဲာ်အစးတကထီ
give	ဟ့ာ်လီ

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
glance	ကွက်ယီတဘျး, တလံင်ကွင်, ကျွယီတဘျး
glass	မဲင်ထံကလၢ
glider	၁. ကဘီယူလၢအစဲးတအိၣ်
gluon	တၢ်မိၣ်ပုၣ်အဆဲးကတၢ်လၢပပဝ်ဆိကမိၣ် လၢအဆူၢ်ဂံၢ်ဘါလၢအပဝ်ဖျိၣ် ကွး(စ)တဖၣ်ဒီး ဟဲးဒရိၣ်တဖၣ်
gold	ထူ, ထူအလွဲၣ်
govern	ပၤတၢ်ပြဲးတၢ်
gradual	ကယိကယိ, တဆီတုၣ်တဆီ
gradually	ကယိကယိ
grain	၁. ဘု(ဘုအဖျၢၣ်) ၂. တၢ်အဖျၢၣ်ပြိ ၃. တၢ်အကျိၤအဖြါလၢသ့ၣ်ဘၣ်အလီၤ
grains	တၢ်ဖျၢၣ်ပြိတဖၣ်
gram	ကြိၣ်(မ), ၁၀၀၀
graph	လံင်တံၤပြိ
graphical	လၢအပဝ်ဖျါအီၤလၢ လံင်တံၤပြိ
grating	အကလုၣ်ဖျါလၢ တမုၣ်တလၢ
gravitation	တၢ်ထူးယၢလၢ မူဖျၢၣ်တဖၣ်အဘၢၣ်စၢၤ, ဟီၣ်ခိၣ်ဖျၢၣ်အတၢ်ထူးယၢ
gravitational field	တၢ်ထူးယၢဖျါလၢ မူဖျၢၣ်တဖၣ်အဘၢၣ်စၢၤ, ဟီၣ်ခိၣ်ဖျၢၣ်အတၢ်ထူးယၢဖျါ
gravitational force	တၢ်ထူးယၢဂံၢ်ဘါ
gravitation mass	တၢ်ထူးယၢ အမး(စိ)
gravitation potential energy	အစိကမီၤဘၣ်ယးဒီးတၢ်ထူးယၢအတၢ်အိၣ်ခူလူၣ်သ့
graviton	တၢ်မိၣ်ပုၣ်အဆဲးကတၢ်လၢပပဝ်ဆိကမိၣ် လၢအမုၢ်တၢ်ခၢၣ်စးလၢ တၢ်ထူးယၢဂံၢ်ဘါဟီၣ် အကွၢၢ်တၢ် တခါ
gravity	တၢ်ထူးယၢလၢ မူဖျၢၣ်တဖၣ်အဘၢၣ်စၢၤ, ဟီၣ်ခိၣ်ဖျၢၣ်အတၢ်ထူးယၢ
green	လါ, အလွဲၣ်လါ
ground state	တၢ်အိၣ်အသး လၢအခိၣ်ထံးအဆီ
grounding	(ကဘီ, ကဘီယူတဖၣ်) အတၢ်တုၤလၢဟီၣ်ခိၣ်ဖိခိၣ်
gyroscope	စဲးတမံၤ(လၢကွၢၢ်စိဆူ တၢ်ပနီၣ်)လၢပုၤသ့အီၤလၢ ကဘီ ဒီးကဘီယူတဖၣ်
H	H
Half-life	အဆၢကတီၢ်လၢအယံၣ်ဒိးသိး တၢ်တမံၤအလုၣ်အပုၤကလီၤတဝ်
halt	အိၣ်ပတုၣ်
hammer	ခံၣ်ခူၣ်, နီၣ်ဒိ
handle	စုဖီၣ်, တၢ်အတိၢ်, ဟံးတၢ်ဖီၣ်တၢ်
harmonic	လၢတၢ်ဒုအသီၣ်လၢအယူဖိးလိၣ်အသး
harmonious	လၢအအိၣ်ပဲၤဒီးတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွဲလၢတၢ်မုၢ်တၢ်ခၢၣ်အပူၤ
haul	တွံၣ်(တၢ်လၢအယၢခိၣ်ခိၣ်)
headlamp	မုၢ်အူအလၢအအိၣ်လၢအမဲၣ်ညါ
heat	တၢ်ကိၢ်, မၤကိၢ်ထီၣ်
heat effect	တၢ်ကိၢ်အတၢ်ဘၣ်ဒိလၢအသဟီၣ်ဆူၣ်ဆူၣ်
heat engine	စဲးခိၣ်ယံလၢအမၤကိၢ်ထီၣ်တၢ်
heat of fusion	တၢ်ကိၢ်လၢအမၤပုၣ်လီၤတၢ်
heat of vaporization	တၢ်ကိၢ်လၢအမၤကဲထီၣ်လၢအသဝ်
heat pump	စဲးဖျိးလၢ အထူးထီၣ်ထံလၢတၢ်ကိၢ်
specific heat	တၢ်လၢအပဝ်ဖျါထီၣ်တၢ်ကိၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး
heavy	ယၢ, လၢအယၢ, ဒိၣ်, တီ, တီၣ်
hecto	အကယၢ
hectometer	အထီအမဲးထရူးယူနဲးလၢအဒိးသိးလိၣ်သးလၢ ၁၀၀မံထၢၣ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
height	တၢ်အထီ၊ တၢ်ဒိဒိဉ်၊ တၢ်ကစီၤထီဉ်
Heisenberg uncertainty principle	ဟါစ့ဉ်ဘၢး အတၢ်သိဉ်တၢ်သီဘဉ်ထွဲဒီး တၢ်တသ့ဉ်ညါလီၤတၢ်လီၤဆဲးတၢ်
helicopter	ဟဲလ်ဉ်ဒီးပတၢ်၊ ကဘီယူၤတမံၤလၢ အလဲၤဘျၢယုၢ်ကလၢဝဲၤ
Helium	ဟဲလီယံ (ဂၢ်သဝံတမံၤ)
hence	လၢတၢ်န့ဉ်အယီ၊ စးထီဉ်ဖဲအံၤ၊ စးထီဉ်ခဲအံၤ၊ တုၤအံၤဆူညါ
Hertz	ဟား(စ)
high temperature source	တၢ်အဒိဉ်ထံးတမံၤလၢတၢ်ကိၢ်ဆူဉ်ဟဲ
hiker	ပှၤထီဉ်ကစၢ်
hilly	လၢကစၢ်ဒီးတၢ်လူၢ်အါ
hockey	ဟီးကံၢ်အတၢ်လိာ်ကွဲ
hollow	လၢအလီၤကအိ၊ လၢအပူၤအိဉ်
Hooke’s law	ဟူး(စ) သဲး
horizontally	လၢအအိဉ်မံၤနီၤယုၢ်ကလၢဝဲၤ၊ လၢအမံၤနီၤ
horn	၁. တၢ်နၢၤ၊ ကွဲၤ ၂. ပံပီၤ၊ ပီၤအူရူၤ
huge	ဖးဒိဉ်၊ ဒိဉ်ဒိဉ်မုၢ်မုၢ်
hull	ကဘီအမိၢ်ပုၢ်
hydraulic	ဘဉ်ဃးလၢ ထံအတၢ်ဟူးဂဲၤကဲထီဉ်လၢတၢ်ဆူးအီၤအယီ
hydraulic system	တၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲၤအတၢ်မၤကျဲ ဘဉ်ဃးလၢ ထံအတၢ်ဟူးဂဲၤကဲထီဉ်လၢတၢ်ဆူးအီၤအယီ
hydrogen	ဟးဒရီၢ်ကွဲဉ်(ဂၢ်သဝံတမံၤ)
hydrodynamics	စဲအုဉ်အတၢ်ကူဉ်သ့ဘဉ်ဃးဒီး တၢ်ထံအဂံၢ်သဟီဉ်
hydrostatics	တၢ်မၤလိဘဉ်ဃးဒီး တၢ်စိတၢ်ကဒိၤလၢအအိဉ်လၢတၢ်ထံအပူၤတဖဉ်
ideal	အဂ့ၢ်ကတၢ် (လၢပှၤတဂၢ်အဂီၢ်), လၢအထီဉ်ဘး
ideal gas	ဂၢ်သဝံ လၢ ဘဉ်တၢ်ဒိအီၤသ့ဒ်အလၢအပူၤ
ideal gas law	ဂၢ်သဝံသဲး လၢ ဘဉ်တၢ်ဒိအီၤသ့ဒ်အလၢအပူၤ
ideal mechanical advantage (IMA)	တၢ်ဘျးဘဉ်ဃးဒီးစးအတၢ်ကူဉ်သ့လၢ ဘဉ်တၢ်ဒိအီၤသ့ဒ်အလၢအပူၤ (IMA)
ignite	ခွဲဉ်လၢမုၢ်အူ, ဆူးထီဉ်ကွဲဉ်, ဖူးကဲထီဉ်
ignition	တၢ်ခွဲဉ်လၢမုၢ်အူ
illuminance	တၢ်ကပီၤအတၢ်ယွၤလီၤလၢတယုၢ်န့းအုရယၢ်အတၢ်ပဉ်ဖျိဉ်
illuminate	မၤကပီၤထီဉ်, ဖူးဖျါထီဉ်တၢ်အဒိပညီ
illuminated body	တၢ်အနီၢ်ကစၢ်လၢ ဘဉ်တၢ်မၤကပီၤထီဉ်
illumination	တၢ်မၤကပီၤထီဉ်, တၢ်ဖူးဖျါထီဉ်တၢ်အဒိပညီ
illusion	တၢ်အိဉ်ဖျါလၢပမဲၣ်ညါလၢအလီၢ်န့ၢ်ပုၤ, တၢ်လီၢ်န့ၢ်ပမဲၣ်
image	တၢ်ဂီၤ, တၢ်အကွၢ်အဂီၤ
imagine	ဆိကမိဉ်မ့ၢ်တၢ်, ဆိကမိဉ်တယးတၢ်
immerse	စုၣ်လီၤဘျၢလီၤတၢ်
immersion	တၢ်စုၣ်လီၤလျှၢလီၤတၢ်
immersion heater	စဲးတမံၤလၢပှၤထၢန့ၣ်အီၤဆူ ထံပူၤဒ်သိးကမၤကိၢ်ထီဉ်ထံ
impart	နီၤလီၤ, ဟ့ဉ်လီၤ, တဲဘဉ်
implication	တၢ်တဲလၢပှၤဂၢ်အိဉ်ဒီးတၢ်ကမုၢ်ဒီးတၢ်ဖျါယုၢ်ဒီးအဂ့ၢ်အကျိၤပဉ်ဖျါယုၢ်ဝဲအဂ့ၢ်အကျိၤ
impossible	ကဲထီဉ်တသ့
impulse	တၢ်သးဂဲၤလၢအဟဲထီဉ်ဖူး
incandescent	လၢအလွဲၢ်အိဉ်ဖျါထီဉ်ဒိဖျါလၢတၢ်ကိၢ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
incandescent lamp	မုန်အူဒါလာ တၢ်ကပီၤထီၣ် ဒီဖျိလာတၢ်ကိၢ်
incident	တၢ်ကထီၣ်သး
Incident pulse	တၢ်သွံၣ်ဆးဖျိးဒီဖျိတၢ်ကထီၣ်သး
Incident wave	လပီၤလာအကဲထီၣ်ဒီဖျိတၢ်ကထီၣ်သး
incision	ကူးကွဲး(ကသံၣ်သရၣ်)
inclined	မၤဒုခဲ, မၤတစု
Inclined plane	တၢ်အဘျဉ်ဘျဉ်လာ ပုၤသုအီၤဒီးသိးကယိးတၢ်ယၤ
incompressible	လာတၢ်ဆီၣ်တၢ်အီၤတသု
increase	အါထီၣ်, ဒိၣ်ထီၣ်, မၤအါထီၣ်
independent variable	တၢ်အဆီတလဲသုလာ အတသန့ၤထီၣ်အသးလာ တၢ်တမံၤမံၤ
independence	တၢ်သဘျဉ်, တၢ်အိၣ်သဘျဉ်, တသန့ၤအသးလာပုၤဂၤတၢ်
Index of refraction	လံၣ်ရဲၣ်ထံးလာအပၣ်ဖျါတၢ်ကပီၤအကျဲဆီတလဲ
indicate	ဒူးနဲၣ်တၢ်, နဲၣ်ဖျါတၢ်
indication	တၢ်ဒူးနဲၣ်, တၢ်နဲၣ်ဖျါ
individual	ပုၤတဂၤ, ပုၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ်
induction	တၢ်မၤဒီဖျိတၢ်တထိးဘူးလိၣ်သး
inductive reactance	ထး နါအသဟီၣ် အတၢ်မၤဆၢတၢ်
inelastic	လာအယုၣ်ထီၣ်တသု
inelastic collision	တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလိၣ်သးလာ အယုၣ်ထီၣ်တသု
inertia	တၢ်တဟူးတဝဲၤ, တသူးအသးဘၣ်
inertial mass	တၢ်စူးရဲၣ်အိၣ်ဖျိၣ်လာ တဟူးတဝဲၤ
inexpensive	လာအတလၢၣ်ပုၤလၢၣ်ကလံၤအါအါဘၣ်, အပူၤဘၣ်, တလၢၣ်ဘျဉ်လၢၣ်စုဘၣ်
inflate	အူကမိထီၣ်တၢ်, ပၣ်အသးကမိလိ, မၤဖွံထီၣ်အသးအါန့ၢ်အခး
influence	တၢ်စိကမိၤလာ အဒူးလီၤဆီတၢ်သု
initial	လာအဘၣ်ယးဒီးအိၣ်ထံးတမံၤ, လၢအအိၣ်ကထီၣ်အသးဆီကတၢ်
initial momentum	တၢ်အသူးအသးအသဟီၣ်လာအကဲထီၣ်အဆီကတၢ်
initial velocity	တၢ်အချုလာအကဲထီၣ်အဆီကတၢ်
inner ear	န့ၢ်အအိၣ်ပူၤ
input	တၢ်လာအန့ၣ်လီၤ
insect	တၢ်ဖိယၢ်
insert	ထၢန့ၣ်, မၤပုၤလီၤလာအကဆူး
instant	တစိၣ်ဖိ, မိကိၣ်, တဘူးဖိ
instantaneous	လာအကဲထီၣ်တစိၣ်ဖိ, လၢအကဲထီၣ်မိကိၣ်
instantaneous speed	တၢ်လဲၤသးအချုလာအကဲထီၣ်လာတစိၣ်ဖိအတီၢ်ပူၤ
instantaneous velocity	တၢ်အချုလာအကဲထီၣ်လာတစိၣ်ဖိအတီၢ်ပူၤ
instantaneously	လာအကဲထီၣ်တစိၣ်ဖိ, လၢအကဲထီၣ်မိကိၣ်
instead	လာအလီၢ်
instrument	တၢ်စုကဝဲၤပီးလီၤ(လာတၢ်မၤအဂီၢ်)
insulate	ပၣ်လီၤဖးဒီးလီၤမ့ၣ်
insulator	တၢ်လာအပၣ်လီၤဖးဒီးလီၤမ့ၣ်သု
intake	ဒူးဟဲန့ၣ်ဆူအပူၤ (ကိုဖိဆူ ကိုအပူၤ, တၢ်အဂၤလာ တၢ်တမံၤအပူၤ)
integer	နီၣ်ဂံၢ်လာအလာပုၤ
integrate	ပၣ်ယုၣ်တၢ်ဒီးသိးကထီၣ်တၢ်အဒိ (ဖျါ, ဘုၣ်)
integrated circuit	စၢဒူးအဘျဉ်လာ ပုၤထၢန့ၣ်အီၤ လၢလီၤမ့ၣ်အကျဲပူၤ
intensity	တၢ်အသဟီၣ်ဆူၣ်
interaction	တၢ်ကတိၤသကိးလိၣ်သး, တၢ်ဟ့ၣ်နီၤလီၤတၢ်သကိးသကိး
intercept	ဒွီၣ်ဘျီပၣ်စၢအခိၣ်, ဩတံၣ်ယၢ်အခိၣ်, ဩယၢ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
interfere	နှစ်လီမာတံတံတံ
interference	တံနှစ်လီမာတံတံတံ
intermediate	အသးလၢအဘၢၣ်စၢ၊ လၢအအိၣ်လၢတၢ်ခံမံၤအဘၢၣ်စၢ
internal	လၢအအိၣ်ပူၤတခီ၊ လၢအညါပူၤတခီ
internal energy	ဂံၢ်သဟီၣ်လၢအအိၣ်ပူၤတခီ
internal force	ဂံၢ်ဘါလၢအအိၣ်ပူၤတခီ
interparticle	တၢ်အကမူၣ်လၢအအိၣ်လၢအဘၢၣ်စၢ
interpretation	တၢ်ကတိၤကျိးတၢ်
interrupt (to)	ဒူးဆိကတီၢ်အတၢ်မၤ
interstellar	လၢအဘၢၣ်သးဒီးဆၢတဖျၢၣ်ဒီးတဖျၢၣ်အဘၢၣ်စၢ
interval	တၢ်လီၤတံၣ်တူၣ်
interlock	မၤဘၣ်ဘူးလိၣ်အသး၊ မၤဘူးတံၣ်ယၢ်လိၣ်တၢ်
invent	ကူၣ်မၤကဲထီၣ်တၢ်၊ ကူၣ်မၤကဲထီၣ်တၢ်အသီ
inverse	လၢအကဒါခိၣ်ခံအသး
inverse variation	တၢ်အဆီတလဲလၢ အကဒါခိၣ်ခံအသး
inversely	လၢအကဒါခိၣ်ခံအသး
invert	ဘိးကဒါတၢ်၊ ဘိးခိၣ်ခံတၢ်
investigate	လူၤကွၢ်ယုသ့ၣ်ညါတၢ်အဂ့ၢ်၊ လူၤသံကွၢ်သမံသမိးက့ၤတၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤလၢ တၢ်ဝံသးစူၤအပူၤ
inward	လၢအညါပူၤ၊ လၢအသးကံၢ်ပူၤ
ion	အါယိ(န့)၊ တၢ်အကမူၣ်မိၢ်ပုၤလၢကဲထီၣ်လိမ့ၣ်အမိၢ်ဂ့ၤအမါဂ့ၤသ့
iridium	အုၢ်ရူးတံၤယၢၣ်(မ)၊ စၢၢ်ထးလၢအအိၣ်ဒီး စုဝါအလွၢ်
iron	ထးကိၢ်၊ လၢအဆူၣ်ဒီးပၣ်လီၤသးကျၢၤမုဆူ
irrigate	ဘိၣ်ထီၣ်ထံကျိမိးဟံးန့ၢ်ထံလၢ တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးအဂီၢ်
isolate	ပၣ်လီၤဖျိၣ်၊ ပၣ်အိၣ်လီၤဖးဒီးအဂၤ
isolated system	တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအတၢ်မၤကျဲၤ လၢအဘၢၣ်တၢ် ပၣ်အိၣ်လီၤဖးဒီးအဂၤ
isotope	အၢ်ဆိၣ်တိး(ဝ)၊ တၢ်မိၢ်ပုၤအက့ၢ်အဂီၤကိးမံၤလၢအအိၣ်ဒီး ပရိၢ်တိၣ်နီၣ်ဂံၢ်လၢအဒ်သိးသိး ဒီး နူၤထီၣ်နီၣ်ဂံၢ်လၢအတဒ်သိး
J	J
jet plane	ကွဲးကဘီလူၤ
jeweler	ပုၤကူၣ်လဲမၤကၤလၢၢ်လုတၢ်ဖျၢၣ်ပလဲ
joule	ကီၤ(လ)၊ တၢ်မၤ မ့တမ့ၢ်တၢ်အသဟီၣ်အယူနး
Jupiter	ကူၣ်ဖံၣ်ထၢၣ်၊ မူဖျၢၣ်စူ
K	K
Kelvin	ကဲ(လ)ဘုၣ်၊ ယူနးလၢအလီၢ်ဖျါ တၢ်ကိၢ်အသဟီၣ် အခံၢ်ကရံၢ်
Kelvin scale	ကဲ(လ)ဘုၣ်အတၢ်ထီၣ်(စက့)
kidney	ကလ့ၢ်
kilo	ကံလိ၊ လံၣ်မံၣ်ဖျၢၣ်တၢ်ပနီၢ်လၢအအိၣ် ခုၣ် လၢ ကွဲၤလုလီၤတၢ်ဆဲးကျၢၤဆဲးကျိး
kilogram	မး(စ)အယူနးလၢအဒ်သိးလၢ ၁၀၀၀ ဂရၢၢ်
kilometer	တၢ်ထီ အယူနးလၢအဒ်သိးလၢ ၁၀၀၀ မံထၢၣ်
kilopascal	ကံလိပၣ်စကဲ(လ)
kilowatt	ကံလိဝဲး၊ လီသဟီၣ်ဂံၢ်
kilowatt hour	ကံလိဝဲးန့ၣ်ရဲၣ်
kinematics	ကၢ်မဲးထူး(စ)၊ စဲးအတၢ်မၤလီၤအဒုတဒါလၢအဘၢၣ်သးဒီး တၢ်တဖၣ်အတၢ်ဟူးဂံၢ်
kinetic energy	တၢ်သဟီၣ်သအလဲလၢတၢ်ဟူးဂံၢ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
kinetic molecular theory	ကဲဉ်နဲးတူး တၢ်အကမူဉ်မိၢ်ပုၢ် သံဉ်အိၣ်ရံၢ်
kinetic theory	ကဲဉ်နဲးတူး သံဉ်အိၣ်ရံၢ်
knapsack	သူးဖိတၢ်အထၢၣ်လၢအဝံလၢအချၢ
knob	အကမိၣ်, တၢ်ကမိၣ်
krypton	ခရူးပတၢ်(န), ဝၣ်သဝံတမံၤ
L	L
laboratory	ဒးမၤကွၢ်, ဒးလၢပုၤယုသ့ညါမၤကွၢ်တၢ်ဆါယၢ်မ့တမ့ၢ် တၢ်တမံၤလၢအပူၤ
lack	တအိၣ်ဘဉ်, တလၢပုၤဘဉ်
laser	လုစၢ်, တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢအထူးထီၣ်တၢ်ကပီၤအယဲၤလၢအဆူဉ်တဖၣ်
lattice	တၢ်ထုယုအကွၢ်အဂီၤ
launch	၁. ကဘီတကလုၣ်, ဝဲးချဲ ၂. တၢ်စးထီၣ်မၤတၢ်တမံၤ
law	သဲစး
law of action and reaction	သဲစးအဘဉ်ယးဒီး တၢ်တူးတၢ်ဝဲၤဒီးတၢ်မၤထီၣ်ဆါကတုၤတၢ်
law of conservation of momentum	သဲစးအဘဉ်ယးဒီး တၢ်ကွၢ်ဒီးတၢ်တၢ်ဝံၣ်သတီၣ်အချဲ
lawn	တပံၢ်ဂၤ, နီၣ်ပျီ
lawn mower	ဝဲးဖိကတၢ်လၢအကူၣ်တပံၢ်
lead	၁. ပုၣ်, စၢ် ၂. ဆုၤ, နဲဉ်ကျဲ, တီခိၣ်ရိၣ်မဲ, လဲၤလၢညါ
leak	ယွၤလီၤ, စ့ၢ်ထီၣ်, လီၤစီၤ, ထံန့ၣ်(လၢချဲပုၤ)
ledge	တၢ်လီၤပတီၢ်ဖိလၢကပၤ, တၢ်လီၤပတီၢ်ဖိလၢတးဖးထီၣ်ကပၤ
left-hand rule	စုထွဲအတၢ်သိၣ်တၢ်သီ
legend	၁. လၢပုၤသ့ညါအိၣ်အါ, လၢအမံၤဟူသ့ညါဖျါလၢတၢ်စံဉ်စိၤတဲစိၤအပူၤ ၂. တီၣ်ခိၣ်တၢ်ပနီၣ်, တၢ်တဲစိၤ, တၢ်စံဉ်ယဲၤတဲစိၤ, တၢ်စံဉ်ယဲၤတဲစိၤလၢပျၢၤ
length	အထီ, အယံၤ
lengthen	မၤထီထီၣ်, ထီထီၣ်
lens	လိနဲါ
Lenz's Law	လဲ(န)(စ) သဲစး
lepton	ပုၤဟူးလုၢ်ဖိအတီၢ်လၢအစိၤစိၤ
level	တၢ်အပတီၢ်, တၢ်အမဲၣ်ဖဲးခိၣ်အပတီၢ်
lever	နီၣ်တကၢ
Leyden Jar	လုၣ်တုၢ် ကူၤ
liberate	ပျၢ်ကွဲၣ်, မၤထူၣ်ဖျဲးကွဲၣ်, ဒူးသဘျကွဲၣ်
librarian	လံၣ်ရိၣ်ဒီးခိၣ်, ပုၤကွၢ်ထွဲလံၣ်ရိၣ်ဒီး
lift	ဝဲးစိၣ်တၢ်ယၢ
light	၁. ဖဲ ၂. ကပီၤ ၃. စၢ်, ကပုၣ်
light wave	တၢ်ကပီၤအတၢ်ဝံၣ်
likewise	ဒ်န့ၣ်အသိး
line	အကျိၤ, ပနီ
linear	၁. လၢအဟဲဒ်နီၣ်ဝံၣ်ရဲၣ်အသိး ၂. လၢအဘဉ်ယးဒီးပနီၣ်ဘျၢ
linear accelerator	တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢမၤချဲထီၣ်တၢ်သ့ ဘျၢဘျၢ
linear equation	တၢ်ပုၤသိးထဲသိး ဘျၢဘျၢ
liner	၁. ဝဲစိၣ်တီဆုၤကဘီဖးခိၣ် ၂. တၢ်အပူၤလၢတၢ်ကျးဘၢတၢ်အသရူၤထံး
lip	ထးခိၣ်ပျၢၤ, နီၣ်ဖဲး
liquefy	ဒူးပုၢ်လီၤတၢ်, မၤကဲထီၣ်တၢ်အထံ, ယုၣ်ပုၤထီၣ်တၢ်
liquid	၁. လၢအကဲတၢ်အထံ ၂. ဖျါလၢတၢ်အထံ
liter	လံးထၢၣ်
literally	လီၤလီၤဒ်အမုၢ်တၢ်အသိး, ဒ်တၢ်ကွဲးအသးအိၣ်ဝဲနီၣ်နီၣ်အသိး

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
location	တင်လီင်တင်ကျဲ
lodestone	လက်လါ န့ဆာ်အသိးကဲထီင်ဒ်ထးနါ
longitudinal	လာဟီင်ကွီထူင်
longitudinal wave	တင်ဝံင်အသးလာ လာဟီင်ကွီထူင်
loudness	တင်အသိင်ဒိင်
loudspeaker	သိင်ဒိင်ဒါ
low	၁. ဖုင်, လာအဖုင် ၂. လာအစုၤ, စ်, ဆဲးစုၤ
low temperature sink	သဘံင်ကြဲလါ အခုင်
lubricant	သိဖျူဘျူ, တင်ဖျူဘျူတင်အသိ
lumen	တင်အဟူးဝဲလါအကဝီလါတင်ခဲးကျါ အယူနဲး
luminous	လာအကဝီလါတင်ခဲးကျါ
luminous flux	တင်အဟူးဝဲလါအကဝီလါတင်ခဲးကျါ
luminous intensity	အကဝီလါတင်ခဲးကျါအသဟီင်ဝံင်ဘါ
lunar	လါ
lunar module	လါအကုအဒီတဖုင်
lung	ပသိင်
M	M
magenta	ဂီၤစ်, တင်အလွဲင်ဂီၤစ်
magnet	ထးနါ
magnetic	လာအအိင်ဒိးထးနါအသဟီင်
magnetic field	ထးနါအလိင်ကဝီ
magnetic field line	ထးနါအလိင်ကဝီအကျဲ
magnetic flux	တင်ကဝီထီင်လာ ထးနါအသဟီင်
magnetic induction	တင်ဖာနုင်လိမုင် ဒီဖျီ တင်တထိးဘူးလိင်သး ဘင်တင်မၤအီၤလါ ထးနါ
magnetism	ထးနါအစိအကမီ
magnification	တင်မၤလဲင်မၤဒိင်ထီင်တင်
magnify	မၤလဲင်မၤဒိင်ထီင်တင်
magnifying glass	မဲင်ထံကလာလာမၤဒိင်ထီင်တင်
magnitude	၁. တင်အဒိင်အထီ, တင်အကုင်အဂီၤ ၂. တင်အဒိင်အလဲင် ၃. တင်အရူဒိင်
maintain	၁. အံးကုၤကွၢ်ကုၤ, ရဲင်သဲကတီၤ ၂. ဘျီၤဘၣ်မၤဝုၤ ၃. ဆိင်ထွဲမၤစၢၤ ၄. ပပ်ဂံင်ပပ်ကျါၤ
malleability	တင်စိၤကမီၤလာအဘၣ်တင်ဘျီၤကုၤအီၤညီညီ
manner	၁. လုင်လုင်လာအယံလါ ၂. အကျဲကမူၤ ၃. လုင်လုင်
manufacture	ထူးထီင်တင်ဖိတင်လဲၤတဖုင်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်ဒီဖျီတင်သူ့စဲးဖိကဟၣ်
mass	၁. တင်ဂီၢ်မုၢ်ဂီၢ်ပၤ, တင်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်, တင်ကိၢ်လိင် ၂. တင်ပပ်ဖျိင်ထီင်အသးအါအါ, တင်ကိၢ်လိင်
mass defect	တင်ဂီၢ်မုၢ်ဂီၢ်ပၤအတင်လီၤတုင်လီၤကပ်
mass number	တင်ဂီၢ်မုၢ်ဂီၢ်ပၤအနီၣ်ဝံင်
mass spectrograph	တင်ဂီၢ်မုၢ်ဂီၢ်ပၤစဲးထီင်ကရး
massive	လာအအါအဂီၢ်, လာအဒိင်အမုၢ်
mathematical science	စဲအုၣ်ဘၣ်ယးဒီးတင်ထီင်ဒွး
mathematically	ဘၣ်ယးဒီးတင်ထီင်ဒွး
mathematician	ပုၤလာအထီင်ဒွးတင်သူ
matter	၁. အရူဒိင်, အဖဲထီင် ၂. တင်အသးအကပ်, တင်ဝုင်တင်ပိၢ်, တင်ဝုင်တင်ကျီၤ
matter wave	တင်အသးအကပ်အတင်ဟူးတင်ဝဲၤ
maximum	အအါကတၢ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
mean	၁. တင်ထိုင်ယူနီဂ်ဂ်၂. အဒီပညီအိုင်ဖျါ, ပင်လီအသး ၃. လာအသးအာ
measurable	လာတင်ထိုင်အီတဲင်အီသ့ဝဲ
measurement	တင်ထိုင်တင်တဲင်
mechanical advantage	ဘင်ယးဒီးစဲးအတင်ကူင်ဘင်ကူင်သ့အတင်ဘျးတင်ဖိုင်
mechanical energy	ဘင်ယးဒီးစဲးအင်ဂ်သဟီဂ်
mechanical force	ဘင်ယးဒီးစဲးအင်ဂ်ဘါ
mechanical wave	ဘင်ယးဒီးစဲးအတင်ဂ်ဝင်လပီ
medical	၁. ဘင်ယးဒီးကသံဂ်ကသီ ၂. တင်သမံသမိးကွင်တင်အိုင်ဆိုင်အိုင်ချ
medium	တင်အဘင်စာ, တင်လာအအိုင်လာတင်ခါးသး, တင်ထိုင်ယူ
mega	လာအဖးဒိုင်, လာအဒိုင်ဒိုင်သ့သ့
megahertz	မံဂ်ကင်ဟး(စ), ကွဲလုလီအလီကျီအဘျီအယူနး - လာအထဲသီးဒီးတကကွဲဟး(စ)
megawatt	မံဂ်ကင်ဝး
melt	ပုံဂ်လီ, ဒူးပုံဂ်လီ
melting point	အမးလာ ထံပုံဂ်လီ
membrane	တင်အသလီ, အသလီ
mercury	မဂ်ခူဂ်ရ်ဂ်မူဖျါဂ်, ပုဂ်ယူ, ပုဂ်လာအအိုင်လာသမိမံထောင်အပူ
mercury barometer	မဂ်ခူဂ်ရ်ဂ်ဘရီမံထောင်
meson	မံဆီ(န)
metabolism	မဲးထောင်ဘီလဲးစင်, ဂင်အတင်ဆီတလဲအသးအကျီအကျဲလာနီဂ်ခိပူ
metal runner	တင်ဖိတင်လဲလာအဒူးယုဂ် စာ်ထး
meteorology	တင်ထိုင်ဒူးမူခိုင်ကလဲပီညါ
meteoroid	မူဖျါဂ်အကုအဒီလာအဟဲလီတဲင်ဆူဟီဂ်ခိုင်, ဆင်ယူအကုအဒီတဖင်
methanol	မံဂ်သနီ(လ)
method	တင်မအကျဲ
meticulously	လာတင်လီတင်လီဆဲး
metric system	မဲးထရူးတင်ရ်ဂ်တင်ကျဲအတင်မကျဲ
micro	လာအဆဲးတလာ, လာပြဲကဒံဖိ
microfarad	မဲးခရိုင်ဖင်ရဲး
microphone	ကလူဂ်ဒါ
microprocessor	တင်လာအပာဒိုင်ဖျါထောင်အလီယွဲတရဲးအကျီအကျဲ
microscope	မဲးခြိုင်စကီး, တင်ပီးတင်လီလာ အမးဖျါဒိုင်ထိုင်တင်ဆဲးဆဲးဖိ, မဲင်ထဲကလာလာတင်ကွဲတင်ပြဲကဒံဖိ
microscopic	လာပထံဂ်အီသ့ထဲလာမဲးခြိုင်စကီး
microwave	လီသဟီဂ်ထးနါအလာကျီလာအဖုဂ်န့ဂ်ကွဲလုလီအလာကျီ
middle ear	နဂ်အခါးသး
Milky Way Galaxy	ဆင်ဘုမုဂ် ဆင်ကရုကရီ
milli	မံလံဂ်
milliampere	မံလံဂ်အဲ(မ)ဖိုင်ယာဂ်
millibar	မံလံဂ်ပာ
milligram	မံလံဂ်ကရုဂ်
milliliter	မံလံဂ်လံဂ်ထောင်
millimeter	မံလံဂ်မံထောင်
mirage	တင်ကဒုကယီဂ်လာအိုင်ဖျါထိုင်ဒီဖျါကလဲကီဂ်အယံ
mirror	မဲင်ထဲကလာ
mix	တင်ယါယုဂ်တင်, တင်ကျဲဂ်ကျီတင်
mixed	လာတင်ယါယုဂ်တင်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
mixture	တၢ်ကျဲထံ, တၢ်အိၣ်ကျဲၣ်
moderate	မၤစၢ်လီၤတၢ်, လၢအဘၣ်ဘၣ်, ဘၣ်ဒး
moderator	ပှၤလၢအမၤယူမၤဖိးတၢ်လၢပှၤခဲၣ်ယၢ်ဒိအဘၣ်စၢၤ
modification	တၢ်ဘျီတၢ်, တၢ်လဲလိၣ်တၢ်တၢ်တဲး
modify	ဘျီတၢ်, လဲလိၣ်တၢ်တၢ်တဲး
module	တၢ်ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢလံာ်တၢ်မၤလိအယုၣ်နံးတတီၤ
mole	၁. ဝံၤ ၂. မဲၣ် ၃. မိ
molecule	မိၣ်လံာ်ခယူ, ဝဲၣ်စီလၢအဆံးကတၢ်တကလုာ်
momenta	တၢ်ဟူးတၢ်ဝဲၣ်သတီၣ်
momentum	တၢ်ဟူးတၢ်ဝဲၣ်သတီၣ်
motion	တၢ်ဟူးတၢ်ဝဲၣ်
mouthpiece	ထးဒိၣ်အလီၢ်, တၢ်ဒီးသဒါမဲကူၤဖဲတၢ်ဝဲၣ်လိၣ်ကွဲအကတီၢ်
mower	စဲးဖိကဟၣ်လၢအကူးတဝံၢ်
mud	ကပ်ၣ်
multiple	တဘျီဒါ, တဘျီထံၣ်, တဘျီဘီ
multiplication	၁. တၢ်ဝဲၣ်အါ, တၢ်ဝဲၣ်အါထီၣ်တၢ် ၂. တၢ်အါထီၣ်ဝဲၣ်ဘၣ်
multiply	၁. ဝဲၣ်အါ, ဝဲၣ်အါထီၣ်တၢ် ၂. အါထီၣ်ဝဲၣ်ထီၣ်
muon=meson	တကမူၣ်တမံၤလၢအပၣ်ဖိၣ် နူကလံၤယိ(န)တဖၣ်ကျၢၤကျၢၤ
mutual	ကဒဲကဒဲ, သကိးသကိး
mutually	လၢတၢ်ကဒဲကဒဲ, သကိးသကိး
muzzle	၁. ဆၣ်ဖိကိၢ်ဖိအနီၣ်, ဆၣ်ဖိကိၢ်ဖိအနီၣ်ဒီးအကိၣ်ပူၤ ၂. တၢ်ဖျိၣ်ကွဲၣ်ကိၣ်ပူၤ ၃. ကျီဖျိၣ်ခိၣ်ထိး ၄. ဖျိၣ်ယၢ်အကိၣ်ပူၤ
N	N
Nano	နၤနီၣ်, တၢ်အကမူၣ်မိၣ်ပှၤလၢအဆံးကတၢ်
nanometer	နၤနီၣ်မံထၢၣ်
nanosecond	နၤနီၣ်စဲးကး
naphtha	ကျဲးသိ, သိတကလုာ်လၢမ့ၣ်အူအိၣ်ညီဒိၣ်မး
nasal	လၢအဘၣ်ယးဒီးနီၣ်စ့ၤ
natural	၁. ပှၤလၢအိၣ်ဒီးအကစၢ်အန့ၤဆၢၣ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် ၂. န့ၤဆၢၣ်တၢ်သံကျဲးနိးပနီၣ်
nature of the surface	တၢ်အမဲၣ်ဖဲးခိၣ်န့ၤဆၢၣ်
nearsightedness	တၢ်မဲၣ်ကဒုယံၤ, တၢ်ကွၢ်တၢ်အယံၤဖျါတဆ့ၣ်ဘၣ်
negative	၁. ပၣ်ဖျါထီၣ်လၢအတမ့ၢ်ဘၣ် ၂. တၢ်ထူးကွဲၣ်နီၣ်ဝဲၣ်လၢအစ့ၤန့ၣ်နီၣ်ဝဲၣ် ၀
negative charge	လီမ့ၣ်အမိၢ်
neon	နံၣ်ယိၣ်ဝဲၣ်သဝံ, ဝဲၣ်သဝံလၢအလွဲၣ်တအိၣ်ဒီးကဝီၤထီၣ်ဖဲလီသတီၣ်လဲၤဒိဖျိအိၣ်
net force	တၢ်အဝဲၣ်အဘါအမူး
neutral	၁. လၢအဘၣ်စၢၤ, လၢအတထီၣ်ဒါတၢ်နီတခီဒိဘၣ်, လၢတကွၢ်မဲၣ်တၢ်နီတခီဒိဘၣ် ၂. လၢအလွဲၣ်တအိၣ်ဘၣ် ၃. လၢအတမ့ၢ်ဝဲၣ်အဲ(လ)ခလံတမ့ၢ်ဝဲၣ်ဆၣ်ဘၣ်
neutrino	အကမူၣ်တမံၤလၢထူးဖးအသးလၢတၢ်အဝုၣ်အဝဲၣ်
neutron	အကမူၣ်တမံၤလၢ လီမ့ၣ်ဝဲၣ်ဘါတအိၣ်လၢအပူၤ
newton	နူထၢၣ်, ဝဲၣ်ဘါအယူနံး
Newton	နူထၢၣ် (ပှၤသ့စဲအုၣ်လၢအမံးဟူသၣ်ဖျါ)
Newton’s First Law of Motion	နူထၢၣ် သဲးစးအိၣ်ထံးတမံၤလၢအဘၣ်ယးဒီး တၢ်ဟူးတၢ်ဝဲၣ်
Newton’s Second Law of Motion	နူထၢၣ် သဲးစးခဲမံၤတမံၤလၢအဘၣ်ယးဒီး တၢ်ဟူးတၢ်ဝဲၣ်
Newton’s Third Law of Motion	နူထၢၣ် သဲးစးသၢမံၤတမံၤလၢအဘၣ်ယးဒီး တၢ်ဟူးတၢ်ဝဲၣ်
nickel	နံၤကဲ(လ), စၢၢ်ထးတမံၤလၢအအိၣ်ဒီးစ့ၣ်အလွဲၣ်
nitrogen	နဲးထီၣ်ကွဲၣ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
nodal	နိတ်(လ)
nodal line	နိတ်(လ)အကျိုး
node	၁. သွန်အကမိပ်, သွန်အကမိပ်ဝတ်ကမိပ် ၂. တ်အချ်အကမိပ်, ယ်ဆာကမိပ် ၃. တ်လီဖ်ဖ်နိတ်ဘိဓိတ်သးအလီဖ်, တ်ကမိပ်
non perpendicular component	တ်အဒုအကြ်လ်အနာန်(၉၀°)တအိန်
non perpendicular component of vector	ဘဲထာန်အဒုအကြ်လ်အနာန်(၉၀°)တအိန်
normal force	အဝ်ဘိလ်အညီနီ
north pole	ဟိန်ခိန်စိးကလံးစိး
North Pole	ဟိန်ခိန်စိးကလံးစိး
Northern Hemisphere	ဟိန်ခိန်ဖျာန်တဝ်လ်ကလံးစိး
northern light	တ်ကပီလ်ကလံးစိးတခီ
notation	တ်ပနိန်ပနိ (ဘန်တ်စူးကိပပ်ဖျါတ်ကစိန်, တ်ပပ်ဖျါလီဆီဒ်တ်လ်တ်ဂ်တ်ဒူး, စဲအုန်ဒီးတ်သံကျဲ)
note	၁. တ်မနိန်, တ်ကွဲနိန်အဖျာန် ၂. နိး(တ်သံကျဲအပနိန်)
nuclear	လ်အဘန်သးဒီးနယူချ်ယါ, လ်အဘန်ထွဲဒီးနကျဲ
nuclear bombardment	ဒူးတ်ဒီးနယူချ်ယါစုကဝဲ
nuclear model	နယူချ်ယါတ်မဒီးတ်တမံ
nuclear potential energy	နယူချ်ယါအစိကမီဘန်သးအတ်အိန်ခူသွန်သ့
nuclear reaction	နယူချ်ယါတ်မဒါကတင်
nuclei	နယူကလံးယး(စ)တဖန်
nucleon	ပရိုတိတ် မှတမုန် နယူထြိုန်အကမုန်
nucleus	နယူချ်ယး(စ), တ်မူစဲ(လ)အခိန်သွန်
nuclide	နယူချ်ယး(စ)လ် အအိန်ဖျါလီဆီ
numerically	လ်အပပ်ဖျါထီန်နိန်ဂ်နိန်ဒူး
O	O
obey	ကနန်တင်, ဒိကနန်တင်, စူဂ်တင်ကလုဂ်, ဒိကနန်လူပိတ်ထွဲဒ်တင်နိန်လီအသိး
oboe	အိဘိ, ပံအိဘိ, ပံတကလုဂ်
observable	လ်အကြဲတိန်နိန်ဖဲယပ်, လီတိန်လီဆီ
observation	တင်ကွဲထံကွဲသး, တင်ကွဲနိန်ကွဲယါ
observatory	တင်သွန်ထီန်လ်ပုစဲအုန်ဖိတဖန်ကကွဲဂ်စိမူဖျါ, မုဂ်လ်ဒီးဆန်တဖန်အဂီဂ်
observe	ကွဲထံကွဲသး, ထီန်ဒိကနန်ယုဂ်
obstacle	တင်နိးတင်ဘူး, တင်ကြီမတ်ဝ်
obtain	မဒါန့ဂ်
occupy	ပါဘန်, ဟံးန့ဂ်ပါဘန်တင်
occur	၁. ကဲထီန်အသး, အိန်ထီန် ၂. ဟဲပဂ်ထီန်လ်သးကင်ပူ
octagon	နာန်ဘန်ယိးကနူ, တင်ယိးနာန်
octagonal	လ်အအိန်ဒီးနာန်ဘန်ယိးကနူ
octave	နိးဖျါတင်သီလ်အိန်ယိးကရူဂ်တကရူဂ်, နိးဖျါတင်ဒုအသီလ်အကလုဂ်အိန်ယိးကရူဂ်တကရူဂ်
Ohm	အိ(မ) (ပုဂ်သုစဲအုန်လ်အမံးဟူသန်ဖျါ)
Ohm's Law	အိ(မ)သဲစး
opaque	၁. လ်တင်ကပီဆဲးတဖျါဘန်, လ်တဖျါဆဲးကလလ်, လ်အလွဲဒု ၂. လ်တင်နဂ်ပဂ်အီကီခဲ, လ်တင်နဂ်ပဂ်အီတသ့
operation	၁. တင်ဖဲတင်မဒါ, တင်မဒါ ၂. တင်ကွဲကွဲယါဘျါ ၃. တင်မဒါသူးဂုဂ်တင်ဟူးတင်ဂဲ ၄. မုဂ်ကျါပဲကွဲတင်ဖဲတင်မဒါ ၅. စဲဖိကဟန်တင်ဟူးတင်ဂဲ ၆. တင်မဒါထီန်တင်အမိန်လ်မိဂ်ပုဂ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
oppose	ထိခါတၢ်, ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်လိာ်အသး
optical	ဘၣ်ယးဒီးမဲၣ်ချံ, လၢအဘၣ်ယးဒီးမဲၣ်အတၢ်ထံၣ်
optical density	တၢ်အတီၣ်အကၢ်အစီဘၣ်ယးဒီးမဲၣ်အတၢ်ထံၣ်
optics	တၢ်အဘၣ်ယးဒီးမဲၣ်ချံ, တၢ်ဘၣ်ယးဒီးမဲၣ်အတၢ်ထံၣ်
orbit	မူဖျၢၣ်အကျိၤ
organ	၁. တနၢ်ယီၤဂီၢ် ၂. က့ၢ်ဂီၤခွဲ
orientation	တၢ်ဒူးသ့ၣ်ညါဆီတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ, တၢ်မၤညါန့ၢ်ထီၣ်သးဒီးတၢ်တမံၤ, တၢ်တံးစ့န့ၣ်ကျဲတဲဆီတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ
origin	တၢ်အဒိၣ်ထံး
oscillate	၁. ဝးယဲၤယီၤ, သုးဆူအံၤဆူန့ၤ, ဝးယဲၤယီၤဆူအံၤဆူန့ၤ ၂. လဲလိာ်သးခဲအံၤခဲအံၤ, သးကဒံကဒါယၢ်ဒီယၢ်ဒီ ၃. လဲလိာ်သးလၢတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါတၢ်ပညိၣ်လၢအဆၢကတီၢ်ဘၣ်ဘၣ်
oscillation	၁. တၢ်ဝးယဲၤယီၤ, ၂. တၢ်လဲလိာ်သးခဲအံၤခဲအံၤ, တၢ်သးကဒံကဒါယၢ်ဒီယၢ်ဒီ ၃. တၢ်လဲလိာ်သးလၢတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါတၢ်ပညိၣ်လၢအဆၢကတီၢ်ဘၣ်ဘၣ်
oscilloscope	စဲးလၢပကွၢ်သ့ တၢ်ဝးယဲၤယီၤ
outer ear	န့ၢ်အချၢ
outlet	တၢ်ပျဲးထီၣ်ထံအပီၤ, ဂၢ်သဝံဟးထီၣ်အပီၤ, တၢ်ဟးထီၣ်အကျိၤ ၂. ထံထံၣ် ၃. ကျး ၄. တၢ်ဒူးန့ၣ်ဖျါထီၣ်သးအတၢ်တူၢ်ဘၣ်
output	ဆူဟ့ၣ်မ့တမ့ၢ် ထူးထီၣ်(တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ)
outward	လၢအချၢ, လၢခိတကပၤ, လၢအချၢတခီ
oval	လၢအပယွဲၤဒ်ထီၣ်ခံၣ်ဆီခံၣ်အသိး
overall	ပၣ်ယုၣ်ဒီးတၢ်ကိးမံၤ, ကိးမံၤကိးကပၤဒဲး
overload	၁. ပဒးတၢ်အါကံၣ်ဆိး, တီၣ်တၢ်အါကံၣ်ဆိး ၂. မၤတၢ်မၤအါတလၢ, ဟ့ၣ်တၢ်မၤအါတလၢ ၃. ဟ့ၣ်ရၤလီၤမ့ၣ်အူၣ်အါတလၢ
overlook	၁. ကွၢ်ကပၣ်တၢ် ၂. တထံၣ်ချူး, တသ့ၣ်ညါချူး, တပၣ်သး ၃. ထံၣ်စိကွၢ်စိဝဲ
overtones	တၢ်အလွၢ်အကဒုလၢအါတလၢ
oxygen	အီး(က)စံၣ်ကွၢ်,
P	P
painstakingly	ဂ့ၢ်ကျးစးဟ့ၣ်လီၤသးမၤတၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး
palm	၁. စီၤပၣ်ခူသ့ၣ်ယၢ်လၢအစုညါသးပူၤ ၂. လီဆါတၢ်ဖိတၢ်လဲ
parabola	ပနီၣ်ကွၢ်ကွီၤ
parabolic	ဘၣ်ယးလၢပနီၣ်ကွၢ်ကွီၤ
parachute	သဒါမုၢ်အိၣ်လၢကဘီယူၤ, စံၣ်လီၤသဒါမုၢ်, တ့ၢ်လီၤသဒါမုၢ်
paraffin	ရူၣ်နီၣ်သိ, (သ့ၣ် မ့တမ့ၢ် လၢၢ်သ့ၣ်လး) အစီလၢအလီၤဂၢ်ဒီးကနဲယိး
parallax	တၢ်ထံၣ်တဒ်သိးလိာ်သးလၢ တၢ်ဖိတၢ်လဲၤတခါအဖီခိၣ် မ့ၢ်လၢတၢ်ကွၢ်အလီၤတဒ်သိးအယိ
parallel	၁. မၤသယဲၤ, လဲၤသယဲၤ ၂. မၤဒီး, မၤလီၤဂၢ်
parallel connection	တၢ်မၤစဲးဘူးတၢ်လၢအလဲၤသယဲၤလိာ်အသး
parallel force	တၢ်ဂံၢ်ဘါလၢအလဲၤသယဲၤလိာ်အသး
particle	တၢ်ကမ့ၢ်ဖိ, တၢ်အဖျၢၣ်ဖိ
particle accelerator	တၢ်ဖိတၢ်လဲၤလၢ အမၤချူထီၣ် တၢ်ကမ့ၢ်ဖိ
Pascal	ပးစကဲၣ်(လ)
Pascal's Principle	ပးစကဲၣ်(လ)အတၢ်သိၣ်တၢ်သိ
patch	၁. တၢ်ဆးကျး ၂. ကျိး, ဟီၣ်ခိၣ်အကပီၤဖိ ၃. ဆးကျးတၢ်ကူတၢ်သိး
path	ကျဲ, ကျဲဖိ
pavement	ကျဲပျဲၢ်, ကျဲတစီၤ

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
peculiar	လီတိင်လီဆီ, လာအလီဆီ
peculiarity	တင်လီတိင်လီဆီ
pendulum	၁. နှစ်ရံအသပ် ၂. တင်လာအတင်တကျ၊ တင်လာအလဲလိပ်သးဆူအံ့ဆူနုထီဘိ
performer	ပုၤမၤတင်ရံၣ်တင်ကျဲၤ, ပုၤမၤတင်လာတမျာ်အမဲၣ်ညါ
perimeter	ကနူၤဝးဝး
period	၁. တင်အဆာကတီၢ် ၂. တင်ဆာကတီၢ်တကတီၢ် ၃. ဖိးပတုၣ် ၄. ပိၣ်မုၢ်အလုၢ်အလုၢ်ဖဲအဆာကတီၢ်
periodic	လာအကဲထီၣ်သးဘၣ်ဆာဘၣ်ကတီၢ်
permanently	စိၣ်စံၣ်အိၣ်ကျဲၤ, အိၣ်ဝါးဆိးကျဲၤ
perpendicular	၁. လာအထီၣ်ထွၣ်ဘျာယုၢ်ကလၢ်, အအိၣ်ထွၣ်ကလၢ် ၂. လာအန့ၣ်အိၣ် ၉၀° ၃. ပနီထီၣ်ထွၣ်, ပနီထီၣ်ထွၣ် ၉၀°
perpendicular force	ဝံၣ်ဘါလာအလီၤ လာအထီၣ်ထွၣ်ဘျာယုၢ်ကလၢ်, အအိၣ်ထွၣ်ကလၢ်
perpendicularly	လာအထီၣ်ထွၣ်ဘျာယုၢ်ကလၢ်, အအိၣ်ထွၣ်ကလၢ်
perspective	၁. တင်ထံၣ်လာအအိၣ်ဖျါပမဲၣ်အတင်ထံၣ်အသိး ၂. တင်ထံၣ်မုတမုၢ်တင်ဆိကမိၣ် ၃. တင်ကွၢ်ဖိ, တင်ထံၣ်ဆိတၢ်, တင်တယၢ်ဆိတၢ်
perspiration	တင်ကပၤထီၣ်
phase	၁. မၤတင်တပတီၢ်ဘၣ်တပတီၢ် ၂. လါအက့ၢ်အဝီၤလာအအိၣ်ဖျါဝဲ ၃. တင်ပတီၢ်လာတင်မၤပူၤ, တင်မၤပတီၢ်
phenomena	၁. တင်အိၣ်အမုၢ်လီၤဆီ, တင်လီၤတိၢ်လီၤဆီ, တင်လီၤကဟုကညီၢ် ၂. ပုၤလာအိၣ်ဒီးအတင်ဟ့ၣ်သါလီၤတိၢ်လီၤဆီ
phenomenon	၁. တင်အိၣ်အမုၢ်လီၤဆီ, တင်လီၤတိၢ်လီၤဆီ, တင်လီၤကဟုကညီၢ် ၂. ပုၤလာအိၣ်ဒီးအတင်ဟ့ၣ်သါလီၤတိၢ်လီၤဆီ
philosopher	ပုၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သုၤလာအသုဆိကမိၣ်တၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်ယိၣ်ယိၣ်
phosphor	ဖီး(စ)ဖိ
phosphorescence	ဖီး(စ)ဖိရုစး(စ)
photoelectric effect	တင်ဂီၤလီမုၢ်အတင်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး
photoflash	ပုၤဒိတၢ်ဂီၤအခါတၢ်ကပီၤထွးထီၣ်
photography	တင်ဒိတၢ်ဂီၤ
photo resistor	တင်ကပီၤအတၢ်တြီဆာတၢ်
photovoltaic	လာအဘၣ်ယးလာ တင်ထုးထီၣ်တၢ်ကပီၤဖဲ တင်မိၢ်ပုၢ်ခဲမံၤဘၣ်ထံးလိၣ်သးဖဲ တင်ကပီၤဆဲးအခါ
photovoltaic cell	ဒးဖိလာအဘၣ်ယးလာ တင်ထုးထီၣ်တၢ်ကပီၤဖဲ တင်မိၢ်ပုၢ်ခဲမံၤဘၣ်ထံးလိၣ်သးဖဲ တင်ကပီၤဆဲးအခါ
physical	ဘၣ်ယးဒီးနီၣ်ခိနီၣ်ခိ, ဘၣ်ယးဒီးက့ၢ်ဂီၤ
physical phenomena	တင်အိၣ်အမုၢ်လီၤဆီ, တင်လီၤတိၢ်လီၤဆီ, တင်လီၤကဟုကညီၢ် ဘၣ်ယးဒီးနီၣ်ခိ
physicist	ပုၤဖဲအုၣ်ဖိလာအယုသုၣ်ညါန့ၣ်ဆၢၣ်တၢ်သးသမူတအိၣ်ရူၢ်သးပီညါ
physics	န့ၣ်ဆၢၣ်တၢ်သးသမူတအိၣ်ရူၢ်သးပီညါ
Pico	ပံကိၣ်
Pico farad	ပံကိၣ်ဖၤရုး(တ)
pier	၁. ကဘီတီၤ ၂. ပျံၣ်ဖျိ, မၤဖျိ, တုၢ်ဖျိ, ဆဲးဖျိ
piezoelectricity	ပါစိၣ်လီမုၢ်အစိကမီၤ
pig	ထိး
pigment	ကသံၣ်ခဲကမူၣ်, တင်ခဲၣ်လွဲၣ်ကမူၣ်, န့ၣ်ဆၢၣ်အလွဲၣ်
pile	၁. တင်အပူၣ် ၂. တင်ဂီၢ်မုၢ်ဂီၢ်ပၤ, တင်အါအါဂီၢ်ဂီၢ် ၃. တၢ်ထွၣ်လာတၢ်တီၢ်န့ၣ်လီၤအံၤဆူဟီၣ်ခိၣ်ပုၤလာကပၤယၢ်တၢ်အဂီၢ်
pinna	ဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိအန့ၢ်တဒီ
pipe	၁. ပီၤဘိ, ကျိဘိ ၂. မိၣ်ကျိ, မိၣ်သုၣ်ခိၣ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
pistol	ကျိဖုန်ဖိ, ကျိတရုံးဖိ
piston	စဲးအပီးအလီလအဆိပ်ထိပ်ဆိပ်လီအသးဒ်သိးစဲးကဟူးထိပ်ဂဲထိပ်အဂီၢ်, ဖဲးစထာၣ်, ထးဖိုးဘိ
pitch	၁. တၢ်လိာ်ကွဲၤဖျီ ၂. တၢ်သိၣ်ဒိၣ်ထီၣ်ဆဲးအပတီၢ် ၃. တၢ်လီၤဘဲ, တၢ်လီၤတစ့ၤထဲအံၤထဲန့ၤအနီၣ်ထီၣ် ၄. သ့ၣ်ဆိအထူး ၅. တၢ်ဆါတၢ်ပုၤအလီၤလၢကျဲကပၤ ၆. ကွဲၣ်ဖျါပၤ, ကွဲၣ်လီၤ
pith	၁. တၢ်ကတိၤအဂ့ၢ်မိၢ်ပုၢ် ၂. တၢ်အကံၢ်, တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိအကံၢ် ၃. တၢ်သူတၢ်သ့ၣ်အလုၤဒီးအကံၢ် ၄. တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါ
pith ball	တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိအကံၢ်အဖျါ
plane mirror	မဲၣ်ထံကလၢလၢအဘျုး
planet	မူဖျါ
plasma	သွဲၣ်ထံဆ့ၣ်
plastic	ဖျးစတံး
platinum	ဘီဝါကပီၤ, စၢၢ်ထးလုၢ်ဒိၣ်ပုၤဒိၣ် အလွဲၢ်အိၣ်ဒိၣ်စ့အလွဲၢ်ဝါအသိး
plot	၁. ဟီၣ်ခိၣ်အကဝီၤဖိ, ကျိး ၂. ပူဒီးတၢ်ယဲၤအဂ့ၢ်မိၢ်ပုၢ် ၃. တၢ်ကူၣ်ခူသ့ၣ်, တၢ်မၤခူသ့ၣ်တၢ်
plunge	၁. တၢ်လီၤတဲာ်ခူချကလဲာ်, တၢ်အပုၤလီၤခူချကလဲာ် ၂. တၢ်စံာ်ဖုလီၤ(ဆူထံကျါ), တၢ်ညါလီၤ (ဆူထံကျါ), တၢ်ယူၤလီၤထံ ၃. တၢ်ဘျူးန့ၣ် (ဆူထံကျါ)
polarity	၁. တၢ်အိၣ်သးဖဲတၢ်ထံာ်တလီၤပလိာ်သး ၂. တၢ်အိၣ်သးဖဲထးနါအစိးခဲအိၣ်ဒီးအကံၢ်စိလၢအထီၣ်ဒါလိာ်သး
polarized	လၢအဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ထီၣ်ဒါလိာ်သးခဲါ
plane polarized	တၢ်ထူးဘျုးလၢအဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ထီၣ်ဒါလိာ်သးခဲါ
polarization	တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ထီၣ်ဒါလိာ်သးခဲါ
polarizer	တၢ်လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ထီၣ်ဒါလိာ်သးခဲါ
pole	၁. ဝဲာ်, သ့ၣ်အဘိ ၂. ဟီၣ်စိး, ဟီၣ်ခိၣ်ဝဲာ်ဒိၣ်ဒိၣ်အစိးနါ ၃. ထးနါအစိး
pollution	တၢ်ဘၣ်အဘၣ်သီ, တၢ်တကဆ့ကဆိ
pound	၁. တီၢ်, ဆု ၂. ဒိတံၢ်, တီၢ်တၢ်တၢ်အါဘိ ၃. စံာ်ဆဲးဖိုး, စံာ်သိၣ်ထူးထူး
portion	တကူၣ်, တၢ်တနီၤ
position	၁. တၢ်အလီၢ် ၂. အလီၢ်အကျဲ ၃. တၢ်အလီၢ်အလၢ, တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ ၄. တၢ်အိၣ်သး ၅. ပာ်လီၤပုၤတၢ်အလီၢ်, ဟ့ၣ်ပုၤအလီၢ်အလၢ
positive	၁. လၢအကံၢ်အစီၣ်ဝဲာ်, တၢ်အသူးအသ့ၣ်လၢအဂ့ၢ်, ၂. တၢ်ဂီၤလၢအိၣ်ဒီးဂံၢ်ခိၣ်ထံးအလွဲၢ် ၃. လီၤတၢ်လီၤဆဲး, နီၢ်ကီၢ်
positive charge	လီမုၢ်အဖါ
positron	တၢ်ကမ့ၢ်ဖိလၢ အဒ်သိးလိာ်သးလၢ အံၣ်လဲးကြိာ်
possess	ပာဘၣ်, အိၣ်ဒီး
postulate	ဟ့ၣ်ကူၣ်ပာ်ဖျါထီၣ်လၢအမ့ၢ်တၢ်မုၢ်တၢ်တီ, တၢ်ပာ်ဖျါတမံၤလၢတၢ်တူၢ်လိာ်အိၣ်ဒီးအမ့ၢ်အတီ
pot	၁. သပၤ ၂. တၢ်ပူၤတၢ်တူၤ, ကိ ၃. ကျိၣ်စ့လၢတၢ်ကတၢ်တၢ်အဂီၢ် ၄. ကျိၣ်စ့လၢပုၤကမၤသကိးတၢ်တမံၤမံၤအဂီၢ် ၅. တီၢ်န့ၣ်ဖျါတီၢ်လၢထာ်သ့ဖိအပူၤ
potential	လၢအတၢ်ခူသ့ၣ်သ့
potential energy	တၢ်စိကမီၤဘၣ်ယးဒီးအတၢ်ခူသ့ၣ်သ့
potentiometer	အတၢ်ခူသ့ၣ်သ့မံထာ်
pour	လူၤလီၤ, ဝဲာ်လီၤ, ဖျိာ်(ထံ)
power	တၢ်စိကမီၤ
practical	၁. မၤလၢစုသ့ဝဲ ၂. လၢအမၤတၢ်သ့, လၢအဘျူးအိၣ်
precise	လၢအလီၤတၢ်လီၤဆဲး

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
precisely	လီတံင်လီဆဲး
precision	တံင်လီတံင်လီဆဲး
predict	ထံင်ဆိပင်စာ, ဖးပင်စာတဂ်, တယင်ဆိပင်တဂ်, ဟီပင်စာ
predominate	ဒိင်စိလၢတဂ်ဖီခိင်, လုင်ဘာတဂ်ဖီခိင်
prefix	တဂ်ကတိလၢတဂ်ထီထီင်အီလၢတဂ်ကတိတဖျာင်အမဲင်ညါလၢ ဒုးဆိတလဲကွဲင်ဝဲအခိပညီ
preliminary	တဂ်လၢအမၤဆိအသးတချးတဂ်မၤစးထီင်, တဂ်ကတိကတိမၤဆိတဂ်
pressure	တဂ်ဆိင်သနဲး, တဂ်ဆိင်တဂ်
presumably	၁. လၢအစံးဒုင်ကလိင်လၢအဘၣ်သ့ဝဲ ၂. လၢပင်ဒုအသးကျိင်ကတိဒီးမၤတဂ်
prevent	သဒၤ, ကြိတဂ်
previous	လၢညါတဘျီ, လၢအပူၤကွဲၤ
previously	လၢအပူၤကွဲၤ
primary	၁. လၢအကါဒိင်အတၢ်, လၢအခိင်ကျၢ်, လၢအမုၢ်တဂ်ဝုၢ်မိၢ်ပုၢ် ၂. လၢအကဲထီင်သးအဆိကတၢ် ၃. လၢအတဒီးသန့ၤထီင်သးဒီးတဂ်နီတမံ ၄. လၢဘၣ်ထွဲဒီးတီးဖျာင်တဂ်
primary coil	ကွဲၤလၢအကါဒိင်ကတၢ်
primary color	အလွဲၢ်လၢအကါဒိင်ကတၢ်
primary pigment	န့ၤဆၢၣ်အလွဲၢ်လၢအကါဒိင်ကတၢ်
principle	တဂ်သိင်တဂ်သီ, တဂ်ဘျာ
principal axis	ကျိင်(တယင်)ပနီတိအခိင်
principal focus	တဂ်လီၢ်သဂၢ်လိင်သးတပူၤယီၤအမိၢ်ပုၢ်
principal focal point	အမးမိၢ်ပုၢ်လၢ အဘၣ်သးဒီးတဂ်လီၢ်လၢ တဂ်ကတိအတၢ်သဂၢ်လိင်သးတပူၤယီၤ
principle of superposition	တဂ်မၤအလီၢ်အကျဲလီၤဆိအတၢ်သိင်တဂ်သီ
prism	တဂ်သၢန့ၣ်အသးအကပ်, တဂ်ကတိကတိလၢအဆိတလဲကွဲင်တဂ်ကတိအဝါဆူတဂ်ကွဲၤအလွဲၢ်
probability	တဂ်လၢအလီၢ်ဂပ်ကမၤအသး, တဂ်လၢအဖျါလၢကမၤအသး
probe	နီၣ်ဆဲးဝိင်တဂ်ပူၤလီၢ်ပူၤကျဲ, နီၣ်ဆဲးဝိင်တဂ်
procedure	တဂ်မၤအကျိၤအကွဲၢ်, တဂ်ဖဲးတဂ်မၤအကျဲအကပူၤ
process	တဂ်အကျိၤအကျဲ, ကျဲကပူၤ, တဂ်မၤအကျဲ
productivity	တဂ်ထုးထီင်ပနီၣ်အဝိၢ်သဟီၣ်, တဂ်ထုးထီင်ပနီၣ်အယုၣ်
programmable	လၢအတၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤသ့
prohibit	ကြိယပ်
project	၁. တိပ်ပင်, တိပ်ကျဲ ၂. ဖဲးဖျဲးထီင်, ဖဲးဆဲးဝိင်ထီင်အသး ၃. ဖျၢ်လီၤတဂ်ကတိဒီးဒုးဖျါထီင်တဂ်ဂီၤလၢတဂ်ဘၣ်ဘၣ်ဖီခိင်
projectile	လၢအလဲၤချူချူအမဲင်ညါလီၤလီၤ
projectile motion	တဂ်ဟူးဝဲလၢအလဲၤချူချူအမဲင်ညါလီၤလီၤ
propel	ဆိင်လဲၤဆူညါ, ဒုးလဲၤဆူညါ
property	တဂ်စုလီၢ်ခိင်ခိင်, တဂ်သူးအသ့ၣ်
proportional	ဘၣ်သးလၢတဂ်ကတိၣ်သယီၤလိင်သး, တဂ်ထီင်သကြီၤတဂ်အတၢ်ဘၣ်ထွဲ
proportionality	တဂ်ကတိၣ်သယီၤလိင်သး, တဂ်ထီင်သကြီၤတဂ်အတၢ်ဘၣ်ထွဲ
proportionality constant	တဂ်အအိၣ်စံင်အိၣ်ကျဲၤဘၣ်သးဒီး တဂ်ထီင်သကြီၤတဂ်အတၢ်ဘၣ်ထွဲ
propose	၁. ပင်ဖျါထီင်တဂ်လၢကမၤ ၂. သံကွၢ်ပိင်မုၢ်လၢကဲအမၤ
proton	ဖရိပ်တိပ်(န), တဂ်အသးအကပ်ပြကဒ်ဖိလၢအအိၣ်ဒီးန့ၣ်ကျဲၢ်အသဟီၣ်
protractor	တဂ်လၢအထုးယံင်တဂ်ဆၢကတီၢ်, မၤယံင်ထီင်တဂ်ဆၢကတီၢ်, ယံင်ယံင်ထီၣ်ထၢထၢတလၢ
prove	အုၣ်သး, နီၣ်ဖျါတဂ်အမုၢ်အတီ
proximity	တဂ်အဘူးကတၢ်, တဂ်ဘူးလိင်အသး
puck	မၤသွံးအီၤ, ဆဲးန့း

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
puddle	ထံကလိပ်, လူ့ပူ, တက်ကလိပ်ပူ
pull-tab	ထူးထဲ(ဘ)
pulley	ပုပ်ရိုးသပ်, တက်အပပ်လာပထူးတရားလာပုံဒီးစိပ်ထိပ်တက်ယာ
pulsar	တက်ဖိတက်လံတမံလော အအိန်လာမူခိန်
pulse	၁. ပထိးချုံတဖန်, ပထိးအကလုတ်ကလုတ်အချုံ, ၂. သွန်စံပ်
pump	ဖိုးနှုတ်ကလံ, ထူးထိပ်ထံ
push	၁. တက်ဆိန်ဖိုးတက်, တက်ဆိန်တက် ၂. တက်သွန်ဆွန်သားဆွန် ၃. ဆိန်ဖိုးတက်, ဆိန်တက်
putty	ကွဲစဲ, ထွန်ဝါကွဲစဲ
Pythagorean	ဘက်ယားဒီး ပးသက်ကိရား(၈)
Pythagorean theorem	တက်ဆိကမိန်ဒီးတက်နပ်လာတက်ကြားမာန်လဲန်လဲန်အတက်ဘျာ ဘက်တက်ထဲဖျါအီလော ပးသက်ကိရား(၈)
Q	Q
quadrangular	ဘက်ယားဒီးတက်ကဝီကရီလွန်ပူတပူ
quality	၁. လောအကံအစီဂုဒိန်မး ၂. လောအဂုဒိန်မး ၃. အကံအစီ ၄. တက်အရူအသဲ
quantity	တက်အနိန်ဝံနိန်ဒွး
quantize	ဒူးကဲထိန် ကွဲ(န)တပ်
quantum mechanics	ကွဲ(န)တပ်
quantum number	ကွဲ(န)တပ်(မ)စဲးအတက်ကွန်သု
quantum theory	တက်ဆိကမိန်ဒီးတက်နပ်လာတက်ကြားမာန်လဲန်လဲန်အတက်ဘျာ ဘက်ယားဒီး ကွဲ(န)တပ်(မ)
quark	ကွဲ(ခ)တက်ကမ့်ဖိကရါ
quark model nucleon	ကွဲ(ခ) တက်မာဒီးတက်နယူချုံယာန်
quotient	တက်နိဖးအစာ
R	R
raceway, racetrack	တက်ယုဂ်ပြာကျဲ
racquet	၁. နိန်ပာ, နိန်ဒိ ၂. တက်လီတက်ဂု, တက်လီနုဂ်ပျံဂုတက် ၃. တက်ကလုဂ်သိန်သထွန်ဘးလီ, တက်သိန်တာတကလုပိကလပ်
radial	ဘက်ယားဒီးကွဲဖးကွန်
radially	ဘက်ယားဒီးကွဲဖးကွန်
radiation	၁. တက်တပီဆဲးလီ ၂. နယူချုံယာအဝံဂ်သဟိန်
radiator	၁. ရှုန်ခံယုထာန်, တက်ပီးတက်လီလောအဟုန်ထိန်တက်ကိဒီးမာလောထိန်ဒူး
radio	ကွဲလုလီ
radio wave	ကွဲလုလီ လပီအတက်ဝံဂ်ဝ်
radioactive	၁. လောအဆုရူန်ခံယိန်တက်ကိအသဟိန်, လောအထူးထိန်ရူန်ခံယိန်တက်ကိအသဟိန်
radioactive decay	တက်ဟားဂီကွဲကယိကယိလော ရူန်ခံယိန်တက်ကိအသဟိန်အယိ
radioactive material	တက်ဖိတက်လံလော ရူန်ခံယိန်တက်ကိအသဟိန်ဘက်ဒိတုဂ်
rainbow	ထာဂ်ကွဲ
raise	၁. စိပ်ကစီထိန်မာကစီထိန် ၂. ဝံဂ်ဆာထာန်, ဘီးဆာထာန်, သွန်ထိန် ၃. မာအါထိန် ၄. ပပ်ဖိန်ထိန်ကျိန်စု ၅. လုဂ်ဒိန်ထိန်
ramp	၁. တက်လီဘံ ၂. ဃီသွါ, ဃီသွါလောတက်စူးကါအီလောတက်ထိန်လီကတီယူအဂီဂ်
random	ကဆံကဆွဲ, လောအမာဒိန်အသးနါစါ
range	၁. ကစာဂ်ထွန်ရဲန် ၂. တက်အိန်ဆန်အလီဂ် ၃. တက်ဖိမုအလီဂ် ၄. တက်ပပ်နိန်လောတက်ခံမံအဘာန်စာ ၅. ကစာဂ်ထွန်ရဲန်, တက်အိန်ဆန်အလီဂ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
	တၢ်ဖီမၤအလီၤ, တၢ်ပၣ်ပၣ်နီၣ်လၢတၢ်ခဲမံၤအဘၣ်စၢၤ
rank	၁. လီၤလၢ ၂. အဝုၣ်, အကျိၤ ၃. အလီၤအကျဲ, တၢ်အတီၤပတီၢ် ၄. ဟ့ၣ်လီၤလၢ ၅. ပၣ်လီၤအတီၤ, ကျဲလီၤအတီၤ
ray	တၢ်ကပီၤအယဲၤ
ray optics	တၢ်ကပီၤအယဲၤဘၣ်သးလၢ မဲၣ်တၢ်ထံၣ်
razor	ဒီလူၤဆူၣ်
reaction	၁. တၢ်ဒီဆၢ, တၢ်မၤဆၢက့ၤတၢ်, တၢ်ဒိၣ်ဆၢတၢ် ၂. ဝၣ်အတၢ်ဒိဘၣ်အိၣ်ထီၣ် ၃. တၢ်အိၣ် ကသံၣ်ကသီတၢ်ဒိတၢ်, အတၢ်မၤဘၣ်ဒိတၢ်
readily	၁. ညီၣ်ကဒၣ်, ချဲသး, တဘျီယီ
real	နီၣ်နီၣ်, နီၣ်တီၢ်
real image	တၢ်ဝီၤလၢအမ့ၢ်နီၣ်နီၣ်
realistic	၁. လၢအသုတၢ်လိၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ ၂. လၢအပၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်နီၣ်နီၣ်
rebound	၁. တၢ်ဖဲဘၣ်ကဒါက့ၤ, တၢ်ဖျဲးဘၣ်ကဒါက့ၤ ၂. တၢ်အပူၤဖဲထီၣ်ကဒါက့ၤ
reciprocal	လၢအမၤစၢၤမၤဘျးလိၣ်သးယၢ်ဒီယၢ်ဘး, လၢအမၤဒီးမၤကၣ်လိၣ်သး
recombine	အပၣ်ဖျါတၢ်လိၣ်သး
recognize	၁. မၤနီၣ်ဘၣ်, ကွၢ်နီၣ်ဘၣ် ၂. သ့ၣ်ညါပၣ်ပၣ်နီၣ်ဘၣ်
rectangular	လၢအအိၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ခဲကနူၤယူ
red	ဝီၤ, အလွဲၢ်ဝီၤ
redefine	လဲလိၣ်အိၣ်ပညီ, ဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်က့ၤတၢ်အိၣ်ပညီလၢအသီ
reed	၁. တပိၢ်, (ပံ)အပူၤဖဲ
reestablish	က့ၤသ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်က့ၤ
refer	၁. မၤန့ၢ်တၢ်အဒီးသန့ၤ ၂. ကွၢ်သယဲၤ(လံၣ်)အဒိ
reference	၁. တၢ်ကွၢ်သကြီၤ, လံၣ်ကွၢ်သကြီၤ ၂. မၤဘၣ်ထွဲတၢ်ဝုၢ်
reference point	အမးလၢ တၢ်ကွၢ်သကြီၤ
reflect	၁. တၢ်ကပီၤဆဲးကဒါ ၂. ဆဲးကလၢ ၃. ဒီဆၢကဒါက့ၤတၢ် ၄. ဆိကမိၣ်ကထံကဒါက့ၤတၢ်
reflection	၁. တၢ်ဆဲးကပီၤ, တၢ်အကဒုဖျါ
refraction	တၢ်ကပီၤအယဲၤတေ့ၤ, တၢ်ကပီၤအယဲၤဆိတလဲ
refrigerator	တၢ်ခုၣ်ဒါ
regard	၁. ပၣ်, ပၣ်ကဲ ၂. ကွၢ်ထံတၢ်, ကွၢ်တၢ်
region	ဟီၣ်ကဝီၤ, လီၤကဝီၤ
register	၁. စရိခိၣ်သ့ၣ် ၂. တၢ်ဆဲးလီၤမံၤ, တၢ်ထၢန့ၣ်လီၤမံၤ ၃. တၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢကမၤနီၣ်မၤယါယၢ်တၢ် ၄. ဝဲးဂံၢ်စု ၅. တၢ်စူးကါတၢ်ကတီၢ်အက့ၢ်အဝီၤ ၆. ကွဲးလိးအမံၤ, ဆဲးလီၤမံၤ
regular reflection	၁. တၢ်ဆဲးကပီၤ, တၢ်အကဒုဖျါ လၢအဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတီၢ်
regulate	၁. ဖိၣ်သးတၢ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီ, မၤတၢ်ဒိတၢ်ဘျးဖဲဝဲးသိး ၂. မၤလီၤမၤဘၣ်က့ၤ
reinforce	၁. ဆၢအါထီၣ်သုးမ့ၢ်သံၣ်တီအဝံၢ်အဘါ ၂. မၤဂၢၢ်မၤကျၢၤထီၣ် (တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်) ၃. မၤဆူၣ်ထီၣ်, တၢ်ဟ့ၣ်ဆူၣ်ထီၣ် (သးအသဟီၣ်)
reinforcement	၁. တၢ်ဆၢအါထီၣ်သုးမ့ၢ်သံၣ်တီအဝံၢ်အဘါ ၂. တၢ်မၤဂၢၢ်မၤကျၢၤထီၣ် (တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်) ၃. တၢ်မၤဆူၣ်ထီၣ်, တၢ်ဟ့ၣ်ဆူၣ်ထီၣ် (သးအသဟီၣ်)
relate	၁. ဘၣ်ထွဲလိၣ်အသး, ဒုးဘၣ်ထွဲ ၂. တဲယဲၤကဒါက့ၤတၢ် ၃. ဒီဘျးဒိတၢ်
relationship	၁. တၢ်ဘၣ်ထွဲလိၣ်သး, တၢ်ဘၣ်သးလိၣ်သး ၂. တၢ်ဒီဘျးဒိတၢ်လိၣ်သး
relatively	မ့ၢ်ဘၣ်ထီၣ်သကြီၤအီၤန့ၣ်
relativity	န့ၣ်ဆၢအတၢ်ဘၣ်ထွဲဘၣ်သးလိၣ်သးအသံၣ်အိၣ်ရံၣ်
release	၁. တၢ်ဖျါကွဲၣ်, တၢ်မၤထူၣ်ဖျဲး, တၢ်ဖျဲးလီၤ ၂. တၢ်ထုးထီၣ်ရၢလီၤ ၃. တၢ်မၤလီၤကဆူၣ်က့ၤတၢ်
remain	အိၣ်တ့ၢ်, အိၣ်လီၤတဲၣ်, အိၣ်လီၤတဲၣ်တ့ၢ်
remainder	ဆါက့ၤလံၣ်လၢအပူၤဘၣ်ဘၣ်, တၢ်အိၣ်တ့ၢ်တၢ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
remove	၁. သွားကွပ်, စိပ်ကွပ် ၂. ဒူးဖားထိပ်ကွပ်လတ်မာ ၃. ထူးကွပ်, ထေးကွပ်, တွပ်လီ, မာစီကွပ်
renew	မာသီထိပ်
repeat	၁. တင်မာကဒီးတဘျီ ၂. တင်တံပိပ်ပုခံ
repel	ဒူးဖိုးကွပ်, နီနီဖိုးကွပ်, ဟီဖိုးကွပ်
repetitious	မာဝံမာကွာ, တဘျီဝံတဘျီ
replace	မာပွဲတင်လါအလီ, ပပ်လီတင်လါအလီ
represent	ဆာထျာခါးစး, မာခါးစးတင်လါအလီ
repulsion	တင်ဒူးဖိုးကွပ်တင်, နီနီကဒါကွာတင်
repulsive	ဒူးဖိုးကွပ်တင်သု
research	တင်ယုထိပ်သုညါ
resist	ပာ်ဆာ, ခိပ်ဆာ, ထီခါ
resistance	တင်ကြိဆာ, တင်ပာ်ဆာ
resistor	လီမုန်အူပီးလီလါအကါယပ်လီယွဲကျါအတင်လဲတရံးအသး
resolve	တင်ပပ်လီအသးကျါကျါ, စံပ်ညိပ်တပ်
resolving power of lens	တင်ပပ်လီ လါနါအဝံင်သဟီနီ
resonance	တင်သိပ်ကြိ, တင်သိပ်ကအါ
respective	စုင်စုင်
response	တင်စးဆာ, တင်ကွဲးဆာ
restatement	တင်တဲကဒါကွာ
restoring force	တင်ဘျီမာဂုထိပ်ကွာ တင်ဝံင်ဘါ
resultant	လါအဟဲကဲထိပ်အသး
retain	ဟံးယပ်, ပာယပ်
retina	မဲင်ချဲအကဘျာန်
reveal	မာဖျါထိပ်
reverse	လါအကဒါခိပ်ခံ, လါအချာတကပါ
revolve	လဲတရံးအသး
rheostat	ရံပ်ယိစတး
ribbon	ပျံယု
ridge	ပျံယု, တင်ကံးညှပ်မုတမုင် သတိင်အယုဖးထီ
right angle	တင်ဒုခံခိပ်ယီလါ စုထွဲတဒီ, နာန်ဘန်
rigid	ဆိပ်, ကျါကနာ, ပံင်စွဲ
ripple	စံပ်ပီပုထိပ်, ဒူးဟူးဝးထိပ်
ripple tank	ထံကီလါအစံပ်ပီပုထိပ်
rise	တင်အါထိပ်, တင်ခိပ်ထိပ်
rivet	ထးစဲ
robot	ရိဘီး, စဲးတဖျာန်လါအဖဲးတင်ဖိပ်တင်ဒုပုကညီမာတင်အသိး
robotics	တင်အဘန်ယးဒီးရိဘီး
rocket	ရီးကဲး, ဖျိပ်သန်ယု
rocking	တင်ထိပ်ဟူးယိပ်ယုယိပ်ယု
roll	ထူထိပ်, ကျဲးကျဲပ်အသး
rope	ပျံ
rubber ball	ရူးဘာန်အဖျာန်
rush	မာကရီတင်, မာပစုင်ပတု
S	S
sac	တင်မုင်တင်ဘိအထံထျာန်ဖိ

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
sack	ထူးထိန်(အိၤ)လၢတၢ်မၤ, ထၢန်သွ့
sag	လီၤကကြၢ်, လီၤယၢ်, လီၤခဲၤ
sailor	ထံသးဖိ, ပှၤကဘီဖိ
sap	သ့ၣ်အထူး, သ့ၣ်အထံ
satellite	မူဖျၢ်ဒိ
saxophone	ပံတကွံၣ်
scaffold	တၢ်စံၣ်ညီၣ်စၢ်သံပှၤအလီၢ်
scalar	စက့ၣ်လၢ်
scalar quantity	စက့ၣ်လၢ် တၢ်အိၣ်ထံအံၤထံန့ၤ
scale	စက့, ဩးကွံၣ်သညါအသဒံၣ်, စူးကါနီၣ်ထိၣ်စက့ဒီးတုတၢ်ဂီၤ
schematic	လၢအဒူးနဲၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအတက့ၢ်
scientific	ဘၣ်ထွဲဒီးစဲအံၣ်
scientific method	အကျဲအကျိၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးစဲအံၣ်
scientific notation	တၢ်ပနီၣ်သနီၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးစဲအံၣ်
scintillation	မ့ၢ်အူအံၣ်ပုၤထီၣ်, ကပီၤပံၣ်လုပံၣ်လု, ကပီၤမျၢ်မျၢ်
scissors	ထးတံၣ်, ထးရဲး
screen	ဃု, နီၣ်ဘူးသဒၢ, နီၣ်သဒၢ
screw	ဝံၣ်န့ၣ်, ဝံၣ်ပတံးတံၢ်
screwdriver	နီၣ်ဝံၣ်ထး
scuba	တၢ်ယူၤထံအိၣ်ဒီးကလံၤ
sea level	ပီၣ်လဲၣ်အမဲၣ်ဖဲးခိၣ်
seal	ပီၣ်လဲၣ်အိၣ်, စဲတံၣ်, ကျးတံၣ်
second	ခဲခါတခါ, စဲးကီၣ်
secondary	လၢအဘၣ်ယးဒီးတီၤထီၣ်
secondary coil	လွီၢ်ခဲခါတခါ
secondary color	အလွဲၣ်ခဲခါတခါ
secondary pigment	န့ၤဆၢၣ်အလွဲၣ်ခဲခါတခါ
second left-hand rule	စုစုၣ်တၢ်အဘျၢ ခဲခါတခါ
second-order line	တီၤတၢ်ဘျၢခဲခါတခါ
selenium	စလဲနံၣ်ယၢ်
self-inductance	လၢအမၤသ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ်သး
semiconductor	တၢ်ပီးတၢ်လီၤလၢ အပျဲန့ၣ်လီၢ်ဂံၢ်သဟီၣ်တနီၤ
sensation	တၢ်ကလၢၢ်ဘၣ်တၢ်, တၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်တၢ်
sense	စ့ၣ်အတၢ်တူၢ်ဘၣ်အကျိၤအကျဲ
sensitive	လၢအတသ့တူၢ်တၢ်, သးညီ
separate	မၤလီၤဆီ, မၤလီၤဖး
separated	လၢအဘၣ်တၢ်မၤလီၤဆီ, ဘၣ်တၢ်မၤလီၤဖး
series	စံရံ(စ)တၢ်လၢအပိၣ်ထွဲလၢအခဲတမံၤဘၣ်တမံၤ
series connection	စံရံအဆဲးကျၢပဝံၣ်ဖျိၣ်
series-parallel circuit	စံရံလၢအလဲၤသဃဲၤ စၢဒူး
sewing	တၢ်ဆးတၢ်
sewing needle	ထးဆးတၢ်
shadow	အကဒု
shape	အက့ၢ်အဝီၤ
share	နီၤဟ့ၣ်, နီၤဖးလီၤ
ship builder	ပှၤဘျီထီၣ်ကဘီ
shirt	ဆုကၢ

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
short circuit	စာကူးအဖျက်
shot-putter	ပှၤလၢအကွဲလိင်ကွဲ ထးဖျါအယၢ
shovel	ဘီတရိပ်, ကြိပ်
shrink	ကသံဉ်သရဉ်ယါဘျါသးအတၢ်ဆိကမိဉ်တၢ်ဆါ, သွံးလီၤ
sidewalk	ကျဲလၢပှၤဟးလၢကျဲမုၢ်အကပၤ
sideway	အကပၤတခီ
significant	လၢအခိပညီအိဉ်လီၤဆီ, လၢအခိဉ်အမုၢ်, လၢအပၢ်ဖျါထီဉ်တၢ်တမံၤမံၤ
significant digit	နီဉ်ဂံၢ်အဖျါလၢအခိပညီအိဉ်လီၤဆီ
silicon	စံဉ်လံာ်တီဉ်(န)
silk	သတိာ်
silver	စု
simple harmonic motion	တၢ်ကလုာ်သီဉ်အတၢ်ဟူးဂဲၤလၢအညီ
simple machine	စဲးဖိကဟဉ်လၢအညီ
simplify	မၤညီက့ၤတၢ်
single-slit diffraction	တၢ်ကပိၤလပီအယဲၤအတၢ်ဆိတလဲ
sink	တၢ်သုစုပျါမဲဉ်လီၤခီ, ထံသုစုအလီၢ်, လီၤန့ၢ်, လီၤဘျါ
sine	စဲး, ထြီဉ်ကိဉ်နီမထြီဉ်အကျါအကျဲလၢအထဲသိးဒီးတၢ်သနာၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်ပၢ်အီၤတကပၤ အတၢ်ချဲးယု
sinus	တၢ်လီၢ်လၢယဲၤလီၤကအိအလီၢ်, နါဒု
sinkable	လၢလီၤန့ၢ်သ့, လီၤဘျါသ့
siren	ပီၤအူရူၤ, မ့ဉ်ပလီၢ်
skating	တၢ်ဒီးစကူး
skydiver	ပှၤစံဉ်ဖုလီၤဒီးကလံၤလၢမူကပိဉ်လီၤ
sled	လုဉ်ကဟဉ်, မူခိဉ်ဖိလုဉ်ကဟဉ်
sliding friction	တၢ်ဘဉ်ကြုဉ်လိဉ်အသးလီၤသဖျါ
slightly	တစဲးစဲး, ဘဉ်ဘဉ်ဖိ
slit	တၢ်ကျါအံဉ်အံဉ်ဖိ
slope	တၢ်လီၤဘဲ, လီၤဘဲ
smokestack	မုဉ်လုာ်ဖျိဉ်
smooth	ထူးဘျူ, မၤဘျူ, ဘျူကဆုဉ်
snap	ဘီးယၢ်ကွဲၣ်, ကၢ်ချဲးကဉ်
Snell's Law	စနဲ သဲး
snowmobile	မူခိဉ်ဖိလုဉ်ကဟဉ်, မူခိဉ်ဖိသိလုဉ်ယီၢ်
socket	နီဉ်ဖျိဉ်, ပလးစတံးအဘျဉ်လၢအအိဉ်ဒီးအပူၤတဖဉ်လၢတၢ်သုအီၤလၢလီၤမုဉ်အူအဂီၢ်
sodium	စိဉ်တၢ်ယၢဉ်(မ), အံသဉ်, တၢ်အဟီ
solar	ဘဉ်ယးဒီးမုၢ်တၢ်ကပိၤ
solar cell	ပီးလီလၢအထူးန့ၢ်မုၢ်အသဟီဉ်ဒီးဒုးကဲထီဉ်က့ၤဝဲဆူလီမုဉ်အူအသဟီဉ်
solid	လၢအအိဉ်ဒီးအသးအကဉ်, လၢအကျါ
solid state	အတၢ်အိဉ်အသးလၢအသးအကဉ်
solidity	တၢ်အမး, တၢ်အကီၤ, တၢ်အကျါ
solution	တၢ်အစၢ, တၢ်စဲးဆၢ, တၢ်ကျဲထံ
sonar	စဲးယုတၢ်လၢထံဖိလၢဉ်, စဲးယုတၢ်လၢထံဖိလၢဉ်ခီဖျိတၢ်အသိဉ်လွၤအကျါ
soot	သပှၤမုဉ်, ပှၤကမုဉ်
soprano	တၢ်သးဝဲဉ် နီး လၢအကလုာ်အတီကတၢ်
sound wave	တၢ်ကလုာ်လပီဝဲဉ်ဂံၢ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
South Pole	ကလံးထီးဟိုင်းစီး
spacecraft	မူပျံဖျာန်ယူ
spark	မုန်အူအပူ, မုန်အူအစိ
specific	လီတံင်လီဆဲး, လီလီဆီဆီ
specific heat	တင်ကိလီအလီတံင်လီဆဲး
speck	တင်ကမ့်အဖျာန်ဖိ, တင်ဘန်အဆဲးဆဲးဖိ
spectrometer	တင်ထိန်တင်ကပီအလွင်, စပဲန်ထြိုင်မဲထာန်
spectroscope	မဲင်ကလပီကွင်တင်ကပီအယဲ, စပဲထြိုင်စကီး
spectrum	တင်ကွဲအလွင်, တင်ကပီအလွင်အယဲ
speed	တင်အချ
sphere	တင်အဖျာန်
spherical	အိန်ဒီးတင်အဖျာန်အကွင်အဂီ
spherical aberration	တင်သးတဘန်လီတင်စး, တင်ခိန်နွင်တဘန်လီတင်စး လာအဖျာန်သလာန်
spider web	ကပီလု
spill	တင်လီလဲင်, တင်မလီလဲင်
spin	ဒူးတရဲး, မာတရဲး
spiral	လာအကွဲသဝံးအသးတဝီတင်တဝီ
split	မလီဖး
spoiler	တင်လာအဂုင်န့တင်, ပုမလဟးဂီတင်
spontaneously	လာအကဲထိန်အတင်ဒင်ဝဲ
spoon	နီင်တၤ
spray	ဖျိုင်(ထံ), ဖြိုင်(ထံ)
spread	တင်ရဲလီအသး, တင်သလန်လီအသး
spring	တင်ကိထိန်သီကတီ, ထံမူ
sprinkle	တင်ကမုန်, တင်စူလီတဖိုင်
square	လာအမုန်နာန်ဘန်လွင်ကနူယူ, တင်အိန်ခဲကထာ
standard atmospheric pressure	ကလံးအတင်ဆိန်တင်အပတီမု
startling	တင်ဖူးဘန်အသး, တင်ဖူးသံဖျိုင်သံ
state	တဲဖျိုင်ထိန်, ထံကီ, တင်အိန်အသး
standing	လာအဆာထာန်
standing wave	လပီဝင်လာအဆာထာန်
static friction	တင်တြိုင်တင်အသိန်လာကလံကျါ
static electricity	လီမုန်အသဟိန်လာအတယူ
statics	စဲအုန်တင်ယုထိန်သုန်ညါတင်အိန်ဂင်တပင်
stationary	လာအဂင်, လံင်ကွဲပီလီ
steam	ထံချီသဝံ, တင်ဟုန်ဆူထိန်တင်အသဟိန်
stem	ဒီသဒယာင်, အထူင်မိဂ်ပု
step-down transformer	စဲးလာအမလီမုန်အူဂင်ဘါ
step-up transformer	စဲးလာအမထိန်မုန်အူဂင်ဘါ
stick	နီင်ကု, ကျးစဲးဘူး
stiffness	တင်လာအနးမး
still	အိန်ဒီး, ဘန်ဆန်သနင်ကု
stimulate	ဟုန်သဆန်ထိန်, ဟုန်ဝင်ဟုန်ဘါ
stimulated emission	တင်ထူးထိန်လာ အကဲထိန်ခီဖျိုင်တင်ဟုန်သဆန်ထိန်
stitch	တင်ဆးကျါ, လုင်အတီ
stone	လာဂ်, ကွိုင်လာလာဂ်
store	ပနင်ပင်ဖျိုင်, ကျး, ပင်ယာင်, ပင်ဖျိုင်ပင်တံ

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
straight	ဘျာ, လီလီၤ, လၢအတက့ၣ်တကူ
straighten	မၤဘျာ, မၤလီၤ
strain	တၢ်ကီတၢ်ခဲ, တၢ်ထူးယံၤ
straw	ဘူလီၢ်, လီၢ်ဘိ
strength	ဝံၣ်ဘါ
stretch	မၤယှၢ်ထီၣ်တၢ်, တၢ်ထဲးယှၢ်ထီၣ်တၢ်
strike	တီၢ်, ဒိ, ပၤဖျါတဘၣ်သး
string	ပျံၤ, တုၢ်ဖဲဘိ, စၢၢ်ပထါ
strip	အပူဖးထီ, တၢ်ဘ့ၣ်လီၤ
strobe	မ့ၣ်အူကပြုၢ်မ့ၣ်မ့ၣ်
strobe light	မ့ၣ်အူကပြုၢ်မ့ၣ်မ့ၣ်
strobe photography	တၢ်ဂီၤလၢမ့ၣ်အူကပြုၢ်မ့ၣ်မ့ၣ်
strong nuclear force	နယူချံယၤဝံၣ်သတီၣ်လၢအဆူၣ်
structure	တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အကျဲကပူၤ, တၢ်, ဟံၣ်
subatomic	ဘၣ်ယးဒီး တၢ်လၢအဆးန့ၢ် အးတၢ် တၢ်အဖျါအဆးကဲၣ်ဆိး
submarine	လၢအအိၣ်လၢထံဖိလၢ, ကဘီယူၤထံ
submerge	မၤလီၤဘျာလၢထံဖိလၢ
substance	တၢ်အသးအကပ်, တၢ်အမိၢ်ပျၢ်
substitute	ပၤတၢ်လၢတၢ်ဂၤအဂီၢ်
subtraction	တၢ်ထူးကွဲၣ်
succession	တၢ်ထီၣ်လၢပုၤဂၤအလီၢ်
suddenly	သတူၢ်ကလၢ
sufficiently	လၢလၢလီၣ်လီၣ်
sulfide	ဆၣ်လဖး(ဒ)
summarize	တဲကျၢၢ်တၢ်
superposition	ပၤအီၤလၢတၢ်လီၢ်ထီထီ
supersonic	လၢအချ့န့ၢ်တၢ်သီၣ်အယှၢ်
support	တၢ်မၤစၢၤ, ဆၢဟ့ၣ်ပနံၣ်
surface	အိၣ်ဖျါထီၣ်, ဒါလီၤ, ကျဲးဘၢ, တၢ်အမဲၣ်ဖဲးခိၣ်
surface tension	တၢ်သးဂဲၤဆူၣ်ဆူၣ်ကဲထီၣ်လၢတၢ်အမဲၣ်ဖဲးခိၣ်
surface wave	တၢ်ဝံၣ်ဝံၣ်ကဲထီၣ်လၢ အမဲၣ်ဖဲးခိၣ်
surgery	ကူးကွဲးယါဘျါ, တၢ်ကူးကွဲးတၢ်
surplus	တၢ်အိၣ်ဘျဲၣ်, တၢ်လၢအအါန့ၢ်တၢ်လီၣ်ဘၣ်အီၤ
suspect	လၢအသးဒုဒိ, ပုၤလၢပတန့ၣ်န့ၢ်အီၤ
suspend	ထီၣ်လီၤစဲၤ, ပၤဆိကတီၢ်
Swedish	ပုၤဆွဲၣ်တုၢ်ဖိ
sweep	ခွဲထီၣ်ခွဲလီၤ
swing	စုၣ်ပၣ်, စုၣ်, ထီၣ်ဝးအသး
swing seat	လီၢ်ဆူၣ်နီၤလၢယၢ်တရံးသ့
swirl	တရံး, သဝံး
symbol	တၢ်အဒိ, တၢ်ပနီၣ်
symmetrical	လၢအယူလိၣ်အသးကိးကပၤဒဲး
synchrocyclotron	စုၣ်ခရီၣ်စုၣ်ကလိၣ်ကြိၢ်
systematic	လၢအိၣ်ဒီးအကျိၤအကျဲလီၤတၢ်လီၤဆဲး
systematic method	တၢ်မၤအကျဲလၢအိၣ်ဒီးအကျိၤအကျဲလီၤတၢ်လီၤဆဲး
T	T

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
table	စီနီဒို, တပ်တပး
tangent	တပ်တဲတပျံတပျံတပ်, ပနီလၢအဘၣ်ထံးလိာ်အသးဒီးတၢ်အနၢၣ်ဘၣ်ဆၣ်တၢ်တၢ်တဲတဲဘၣ်
tank	ထံဒၢထးဖးဒို, သီလှဲထး
technique	တၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်, တၢ်မၤအကျိၤအကျဲ
technologist	ပှၤသ့ပှၤဘၣ်လၢတၢ်တမံမံ
telescope	တံၣ်လံာ်စကိး, ဝဲာ်ထံကလၢယံ
temperature	တၢ်ကိာ်တၢ်ခုၣ်
temperature scale	တၢ်ကိာ်တၢ်ခုၣ်အတၢ်ထီၣ်စက့
temporary	တစိာ်တလီၢ်, ဒီကံာ်ဒီကိာ်
tend	အံးထွဲကွၢ်ထွဲ, လၢအသးကဲထီၣ်အသးသ့
tendency	တၢ်လၢအမိာ်ကဲထီၣ်အသး
tensile	ဘၣ်ပးလၢတၢ်ထူးယၢ
tension	တၢ်ထူးယၢ, တၢ်ထူးယံး
terminal velocity	တၢ်အချူလၢအထိးနါ
terrestrial	လၢအဘၣ်ပးဒီးဟီၣ်ခိၣ်
tesla	ယူနူးလၢ အပာ်ဖျါထးနါတၢ်ယွၤလီၤတၢ်အိၣ်တံာ်လိာ်အသး
tetrachloride	တဲးထြၢ်ကလိာ်ရဲး
The Law of Conservation of Energy	သဲးအဘၣ်ပးဒီး တၢ်ကွၢ်ဒီတၢ်တၢ်တံာ်သဟီၣ်
The Law of Conservation of Momentum	သဲးအဘၣ်ပးဒီး တၢ်ကွၢ်ဒီတၢ်တၢ်တံာ်သဟီၣ်အချူ
The Law of Reflection	သဲးအဘၣ်ပးဒီး တၢ်ဆဲးကပီ
The first law of Thermodynamics	သဲးအခိၣ်ထံးတမံဘၣ်ပးဒီးတၢ်ကိာ်အတၢ်ဟူးဝဲ
The second law of Thermodynamics	သဲးခံမံတမံဘၣ်ပးဒီးတၢ်ကိာ်အတၢ်ဟူးဝဲ
theoretical physicist	ပှၤစဲအုၣ်ဖိလၢအယုသ့ၣ်ညါန့ၣ်ဆၢၣ်တၢ်သးသမူတအိၣ်ရွံၣ်သဲးပီညါ လၢအဒီးသန့ၣ်ထီၣ်အသးလၢတၢ်ဆိကမိာ်ဒီးတၢ်ထံာ်တၢ်န့ၣ်အဖီခိၣ်
theory	သံာ်အိၣ်ရံၣ်, တၢ်ဆိကမိာ်ဒီးတၢ်န့ၣ်လၢတၢ်ကြးမၤဒဲးလဲၣ်ဒဲးလဲၣ်အတၢ်ဘျၢ
theory of relativity	န့ၣ်ဆၢၣ်အတၢ်ဘၣ်ထွဲဘၣ်ပးလိာ်သးအသံာ်အိၣ်ရံၣ်
thermal	ဘၣ်ပးဒီးတၢ်ကိာ်
thermal energy	တၢ်ကိာ်အဝံာ်ဘါ
thermal equilibrium	တၢ်ကိာ်တၢ်အဝံာ်ပွဲၤသိး
thermal expansion	တၢ်ကိာ်အတၢ်အါထီၣ်
thermodynamics	တၢ်ကိာ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဝဲ
thermometer	သၣ်မိာ်မံထၢၣ်, ပီးလီလၢအထီၣ်တၢ်ကိာ်
thermometry	ဘၣ်ပးဒီးသၣ်မိာ်မံထၢၣ်
thermonuclear	တၢ်ကိာ်နျူကလံယၢၣ်
thermonuclear reaction	တၢ်ကိာ်နျူကလံယၢၣ်တၢ်မၤဆၢက့ၤတၢ်
thermostat	တၢ်ကိာ်တၢ်ခုၣ်ပီးလီၤပၤ
thin	ယဲၤ, ဘူဘူ,
thin film	ဒီတၢ်ဂီၤမူလၢအဘူ, တၢ်ကဘျၢလၢအဘူ
thorium	သိာ်ရံယၢၣ်
thread	လှဲၣ်
threshold	ယီၤလီၤဆဲး
throat	ကိာ်ယုာ်
thumb	စုမုာ်ကျၢၤ
tide	ထံထီၣ်ထံလီၤ
tighten	ဝံာ်ယံး
tightly	ယံးယံး

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
tilt	ဘီးဒုခံ
timbre	တၢ်ဒုတၢ်အူအကလုာ်
time	တၢ်ဆၢကတီၢ်
tiny	ဆံးဆံး
tire	မၤလီၤဘျးတၢ်, ပုၣ်ဖဲး
tissue	ထံးရှူတဖၣ်, တၢ်အညုၣ်
tolerate	ဝံသးစူၤ, ကီၤသး
toner	ကသံၣ်ထံ
tongue	ပျၢ
torr	ထီ(ရ)
torsion	တၢ်ဝံၣ်ပကံၤ
torsion balance	တၢ်ဝံၣ်ပကံၤအတၢ်ဒိသိး
total internal reflection	အညါပူၤခဲလၢတၢ်ကဝီၤအတၢ်ဆဲး
tower	တၢ်ထီအပျီၣ်
tractor	စဲးမၤစံၣ်, စဲးထူစံၣ်
train	လှၣ်မ့ၣ်အူ, သိၣ်လိ
trajectory	ကျိသၣ်အကျိၤ
trampoline	တၢ်ခးပတူၤတၢ်ကံးယၢ်ဘျးဘၣ်ကပုၣ်
tranquilizer	ကသံၣ်မၤဂၢၢ်ပုၤသး
transducer	ထရၣ်ကူၤစၢၣ်
transfer	ဆှၢခိ
transformer	ပီးလီၤလၢအဆီတလဲလိမ့ၣ်အူအဝံၣ်သဟီၣ်
transistor	လိမ့ၣ်အူပီးလီၤလၢအဖီၣ်ဂၢၢ်လီၤလွၤကျိၤ
translucent	လၢတၢ်ကဝီၤဆဲးဖျိအိၤန့ၢ်
transmission	တၢ်ဘၣ်ကူၤဘၣ်ဂၢၢ်
transmit	ဘၣ်ကူၤဘၣ်ဂၢၢ်, ဆှၢထီၣ်
transmitted wave	လပီဝံၣ်ဝၢ်လၢအဘၣ်ကူၤဘၣ်ဂၢၢ်, အဘၣ်တၢ်ဆှၢအိၤ
transmutation	တၢ်ဆီတလဲတၢ်
transparent	ဖျိဆဲးဖျိ
transverse	လၢအအိၣ်ခိဂၢၢ်
transverse wave	လပီဝံၣ်ဝၢ်လၢအအိၣ်ခိဂၢၢ်
trench	တၢ်ကျိၤဖးထီ
triangle	လၢအသနၢၣ်အိၣ်သၢနၢၣ်
trigger	ပဲၣ်ခွး, မၤတၢ်ချသးခဲး
trigonometry	တြိဂိုနီမတြီ, တၢ်ထီၣ်တၢ်ဒွးတၢ်အနၢၣ်တဖၣ်
trillion	၁၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀ အကကွၢ်တကွၢ်
trombone	ပံစံၢ်
trough	တၢ်အိၣ်ဆၣ်ကျိး
trumpet	ပံစံၢ်
tuba	ထူတၢ်
tube	ကျိတီ
tune	ဝံၣ်ဘၣ်တၢ်ဒုအကလုာ်
tuning fork	နီၣ်ဆဲးလၢအဝံၣ်ဘၣ်တၢ်ဒုအကလုာ်
tungsten	ထဲစတဲ
tunnel	ခူၣ်တၢ်အကျိၤ
turbulent	လၢအတၢ်ထီၣ်တၢ်လီၤ
twice	ခဲဘျီ

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
twirl	ထိပ်တရုံးတၢ်
twist	ဝံင်ပကံ
U	U
ultrasonography	တၢ်ဒိကွၢ်နီၢ်ဒိအကွၢ်ဝီၤခွဲတၢ်ဝီၤ
ultrasound	တၢ်ဒိကွၢ်နီၢ်ဒိအကွၢ်ဝီၤခွဲ
unaffected	တဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဘၣ်
unavailability	ဒီးန့ၢ်တၢ်တသ့ဘၣ်
unbalance	တဒိသိးလိပ်သးဘၣ်
unbalance force	တၢ်ဝံင်ဘၣ်တဒိသိးလိပ်သး
uncertainty	တလီၤတံၢ်ဘၣ်
unchanged	တဆီတလဲဘၣ်
undergo	ဘၣ်သဂၢ်
undiminished	တဆံးလီၤတစ့ၤလီၤ
uniform	လၢအဒိသိးသိး
uniform acceleration	တၢ်အချူလၢအဒိသိးသိး
uniform circular motion	တၢ်အဟူးဝဲၤဝဲၤတရုံးလၢအဒိသိး
uniformly	ဒိသိးသိး
unit	ယူနဲး
units of force	တၢ်ဝံင်ဘၣ်အယူနဲး
universe	မူဟီၣ်ကယၢ
unknown	တသ့ၣ်ညါဘၣ်
unsteady	တဂၢ်တကျၢၤ
upright	အိၣ်တီၢ်အိၣ်လီၤ
upward	ဆူအစီခိၣ်
utensil	သဘၣ်လီၤဒီး, ဖၣ်ကပူၤပီးလီၤ
V	V
vacuum	တၢ်လီၤလီၤဟီၤလၢတၢ်တအိၣ်
valid	လၢတၢ်အအိၣ်ဒီးအဝုၢ်အကျိၤ
value	တၢ်အပူၤ
vapor	သဝံ
vapor state	တၢ်အိၣ်အသးလၢ သဝံ
vaporization	တၢ်သဝံထီၣ်
vaporize	သဝံထီၣ်
variable	တၢ်ဆီတလဲသ့
variation	တၢ်ဆီတလဲ
variety	အိၣ်ဒီးအကလုၣ်ကလုၣ်
various	အကလုၣ်ကလုၣ်
vector	ဘဲး(က)ထၢၣ်
vector quantity	ဘဲး(က)ထၢၣ် တၢ်အိၣ်ပွဲၤအံၤပွဲၤန့ၢ်
vector resolution	ဘဲး(က)ထၢၣ် တၢ်ဝီၤအကံၢ်အစီဆုံ
vector sum	ဘဲး(က)ထၢၣ်အတၢ်ပပ်ဖျိၣ်
vein	သွံၣ်ကျိၤ
velocity	တၢ်အချူ
verification	တၢ်မၤဘၣ်လီၤတံၢ်တၢ်
vertex	ဘၢထး

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
vertically	ထူညီကလပ်
vibrate	တက်ကနိုး
vibrational motion	တက်ကနိုးအတက်ဟူးဂဲ
violate	မာဟားဂီ
virtual	လၢအမၤသးဒ်တၢ်နီၢ်နီၢ်အသိး
virtual image	တၢ်ဂီၤလၢအမၤသးဒ်တၢ်နီၢ်နီၢ်အသိး
viscous	လၢအပံပ်
viscous liquid	တၢ်ထံလၢအပံပ်
visible	လၢပထံၣ်သ့
visualize	ကွၢ်စိ, မၤထံၣ်
vocal	ဘၣ်ယးဒီးကလုာ်
vocal cord	ကလုာ်အဘိ
volatile	လၢအသဝံထီၣ်ညီ
volatile liquid	အထံလၢအသဝံထီၣ်ညီ
volt	ဘီး, လီမုၢ်အူအဝံၣ်သဟီၣ်ယူနး
voltaic	ဘၣ်ယးလၢဘီး
voltaic cell	လီမုၢ်အူသဟီၣ်ဒး
voltage	လီမုၢ်အူသဟီၣ်
voltage divider	တၢ်မၤထူးဖးကွၢ်ဘီး
voltage drop	မုၢ်အူဝံၣ်အတၢ်လီၤတဲာ်
voltmeter	ဘီးမံထၢၣ်
volume	အကလုာ်ကကြၢၢ်
vowel	တၢ်သီၣ်မိၢ်ပွၢ်
W	W
water pollution	ထံအတၢ်ဘၣ်အာ
wave speed	လပီဝံၣ်ဝံၣ်အတၢ်ချ
weak force	ဝံၣ်ဘိလၢအဆး
X Y Z	X Y Z
X-rays	အ့(စ)ရူ
X-value	အ့(စ)အလုၢ်ပွၢ်
Xerox	စံရီး(စ)
Y-value	ဝံၣ် အလုၢ်ပွၢ်
yellow	ဘီး, အလွဲၢ်ဘီး
zinc	ဇုး, စၢၢ်ထးတမံ